Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1007 — ՈՒՐԲԱԹ 15 ՄԱՅԻՍ 1887 (Ն. Տ.) 27 ՄԱՅԻՍ 1887 — 4 ՐԱՄԱԶԱՆ 1304

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

[illegible] ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ [illegible] ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան
[illegible]

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]	160
[illegible]	80
[illegible]	40
[illegible]	240
[illegible]	120
[illegible]	56
[illegible]	28

[illegible]

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Ha Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 ՄԱՅԻՍ, 1887

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

«ԱՆՎԵՐՋ ՊԱՆԴԽՏՈՒԹԻՒՆ»

Այս խորագիրը կը կրէր սրտայոյզ թղթակցութիւն մը, Մուշէ առ մեզ ուղղեալ, և հրատարակեալ մեր երկուշաբթի աւուր թուով։ Թղթակցին պատմած վիճակը շատ անգամ նկարագրուած է, և իւր ծանուցած երևոյթներուն նմանները ամէն տեղի կ'ունենան հայաբնակ գաւառաց մէջ։ Բայց ախտն, որովհետև հին է, չի դադրիր ախտ մը լինելէ։ Պանդխտութեան պատճառած աղէտներն, որովհետև շատ անգամ նկարագրուած են, վերցած չեն սակայն։ Ազգային մարմինն, և երկիրն ալ, շարունակ կը տուժեն։ Ո՛րչափ ալ հին և հանրածանօթ չարիք մը լինի պանդխտութիւնն, աներկբայ ենք թէ մեր ընթերցողներէ ո՛չ ոք կրցաւ անտարբեր սրտով և անթաց աչքով կարդալ Մուշէ գաղթող 151 հայ երիտասարդաց կարաւանին պատմութիւնն, որ իւր պարզութեամբն իսկ ամենէն աւելի աղէկեզ է։

Պանդխտութեան աղետից նկարագրութիւնք միշտ կը վերջանան առ Ազգն հրաւէրով մը, որպէս զի փութայ ձեռք առնուլ միջոցներ այս աղէտալից վիճակին վերջ տալու։ Մեր Թղթակիցն ևս բնականաբար կը հարցնէ. «Իսկ Պատրիարքարանն ի՞նչ կը խորհի»։ Բայց իրօք, Ազգը կրնա՞յ մեծ բան մ'ընել պանդխտութիւնը կասեցնելու համար։ Եթէ միտ դնենք պանդխտութեան իսկական պատճառներուն, պիտի հարկադրինք խոստովանիլ թէ ազգային իշխանութեան ձեռքը չէ բառնալ զանոնք։ Պանդխտութեան պատճառները տնտեսական են, և գիտենք թէ տնտեսական պայմաններու վրայ մեր ազգային իշխանութեան ազդեցութիւնը գրեթէ ոչինչ է։ Պանդխտաց մեծագոյն մասին գաւառներէ հեռանալուն պատճառը սա է. — իրենց արտերն, այգիներն և ձեռագործները կը բաւեն իրենց սովորական համեստ ապրուստին. բայց հնչուն դրամի պէտք ունին, կառավարական տուրքերը վճարել կարենալու համար։ Եթէ երկրագործութիւնը բաւական դրամ բերէր, կրնային հայթայթել պէտք եղած գումարը. բայց դժբախտաբար, երկրին յատուկ տնտեսական և այլ հանգամանքներով, երկրագործութիւնը շահաւոր չէ. ուստի, հնչուն դրամի պէտքը պահ մը պարտքով կը հայթայթեն. այս կերպիւ կրնան քաւել պարտքերն ու անոնց ծանր տոկոսները չեն կրնար վճարել, և կը հարկադրին մեծ քաղաք մը պանդխտիլ, հնչուն դրամ շահելու համար։ Բայց այն ատեն ալ իրենց ծախքեր կը կրկնապատկին, և եթէ չեն կրցած գաւառին մէջ մէկը դնել իրենց տեղ, արտն և այգին անխնամ կը մնան։ Ա՛յսպէս շահուած դրամէն շատ բան չաւելնար, և պարտուց հազիւ տոկոսը կը վճարուի։ Ամենէն բախտաւոր պանդուխտն ա՛յն է որ քանի մը տարին անգամ մը հայրենիք կը վերադառնայ։ Բայց չարաչար խնայութեամբք աւելցած դրամը շուտով կը սպառի, և վերստին պանդխտելու հարկէն ո՛չ ոք կ'ազատի։ Այլ շատեր այս չափաւոր բարեբախտութենէն ալ զուրկ կը մնան, կա՛մ գործերն անյաջող երթալով, կամ ուրիշ պատճառաւ դրամ չկրնալով խնայել, կը մնան ուր որ են։ Իրենց սիրտեր, բազմամեայ զրկումներով կամ անտարբերութեամբ բթացած, ի վերջոյ կը քարանան։ Ասոնք ամենէն դժբախտներն են. զի մէկ մ'ալ հայրենիքի երես չեն տեսներ։

Ինչպէս կ'երևի, չարիքին բուն արմատն հացի խնդիրը, դրամի խնդիրն է, և ամենայն անկեղծութեամբ խօսելով, ազգային ո՛ և իցէ իշխանութեան ձեռքը չէ բան մ'ընել ի տնօրինութիւն այս կարգի խնդրոց։ Չչափազանցենք ազգային իշխանութեան կարողութիւնները։ Գիտենք աղէկ թէ նա ո՛ր աստիճան յաջողութեամբ կրնայ կատարել ինչ որ ճշդիւ իւր կարողութեան սահմանին մէջ է։ Ընդունայն է ուրեմն իւր կարողութեան սահմանէն վեր բաներ ակնկալել իրմէ։ Զայս կ'ըսենք ո՛չ թէ այս կամ այն Պատրիարքի կամ Վարչութեան համար, այլ ընդհանրապէս ազգային իշխանութեան համար, իւր բովանդակ նշանակութեամբ։

Բայց եթէ ազգային իշխանութեան ձեռքը չէ պանդխտութիւնն ի հիմանց բառնալ՝ անոր պատճառները դարմանելով և անհետացնելով, գոնէ կարելի չէ՞ ազգային շրջանակի մէջ բան մ'ընել՝ պանդխտութեան ամենէն կործանիչ հետևանքները բառնալու համար։ — Այսպէս առաջարկուելով, խնդիրն ուղիղ հիման մը վրայ կը դրուի։ Ի՞նչ պարագայներ ամենէն աւելի աղետաբեր կ'ընեն պանդխտութիւնն. — Այն մեծ քաղաքաց մէջ ուր կը պանդխտին, մեր գաւառացի եղբարք, ըստ մեծի մասին զուրկ իմացական և բարոյական առաջնորդութենէ և հսկողութենէ, շուտով կ'իյնան մոլութեանց մէջ, և ֆիզիքապէս ու բարոյապէս կը վատթարանան։ Շատերու սիրտէն կը վերնայ հայրենիքի և ընտանիքի սէրն, և մինչև իսկ եթէ կարենային ճիգ մ'ընելով հայրենիք վերադառնալ, միտում չեն զգար այնպիսի ճիգ մ'ընելու։ Եթէ հանգիստ են իրենց պանդխտութեան մէջ, քիչ մը դրամ ղրկելով կը շատանան։ Եթէ թշուառ են, շուտով կը վհատին։ Նաև, պանդուխտներուն ամենամեծ մասը բացարձակապէս տգէտ լինելով, մեծ քաղաքներու մէջ այն խոնարհ գործերը միայն կրնան ստանձնել զորս կատարելու համար կարդալ ու գրել գիտնալ պէտք չէ։ Իրենց տգիտութեամբ, ասպարէզ չեն գտներ նիւթապէս յառաջ երթալու։ Եւ տգիտութեան վրայ աւելցող անբարոյականութիւնը կատարեալ կ'ընէ բազմաց ֆիզիքական և հոգեկան ապականութիւնն ու կորուստն։

Ահա այս չարեաց կարելի է ազդովին դարման տանիլ։ Պանդուխտները կարելի է կրթել, և առով միջոց ընձեռել անոնց՝ բարւոքելու իրենց վիճակը։ Պանդուխտները կարելի է բարոյականացնել, կամ զանոնք որոց բարոյականն անարատ է դեռ՝ կարելի է պահել ուղիղ ճամբուն մէջ։ Խստասիրտները կարելի է մեղմացնել, և զանոնք որ կարողութիւն ունին հայրենիք վերադառնալու, բայց մայրաքաղաքիս հաճոյքներէն և զբօսանքներէն չեն ուզեր զատուիլ, կարելի է համոզել իրենց ընտանեաց գիրկը վերադառնալու։ Կարելի է նաև լաւագոյն հսկողութիւն մ'ի գործ դնել մեր պանդուխտ եղբարց առողջական վիճակին վրայ, որպէս զի ասելի և անասելի ախտերով չվարակին, և ի վերադարձին չվարակեն իրենց կրկնապէս դժբախտ ընտանիքներն։ — Եթէ Ազգն և ազգային իշխանութիւնք այսչափ ինչ յօժարին ընել, արդարև պանդխտութիւնը չի վերնար, բայց գէթ հիմկուան չափ աղետաբեր չի լինիր ազգային մարմնոյն։

Ս. Պատրիարք Հօր, Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց, բարեսէր ազգայնոց և խղճամիտ եկեղեցականաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս խնդրոյ վրայ։ Ամենուն համար ալ քիչ շատ գործ կայ պանդխտութեան կենսական խնդրոյն մէջ։ Ինչո՞ւ համար գործունեայ և հոգեշահ եկեղեցականներէ մասնախումբեր չկազմուին՝ ստէպ պանդուխտներն այցելու, անոնց վիճակին տեղեկանալու, և բարոյասէր և ընտանեսէր զգացումներն անոնց մէջ արթնցնելու կամ զօրացնելու համար։ Եւրոպիոյ և Ամերիկայի մայրաքաղաքաց մէջ անպակաս են այս օրինակ եկեղեցական տեղային առաքելութիւնք (mission), պանդուխտ, գաւառացի և գործաւոր դասերու մէջ կրօնական և բարոյական հրահանգութեանց համար։ Այս եկեղեցական առաքինութեան շնորհիւ, ո՛րչափ հոգիներ ու մարմիններ փրկուած են ստոյգ կորուստէ մը, ո՛րչափ ընտանիքներ, զորս տգիտութիւն, մոլութիւն և թշուառութիւն դժոխք դարձուցած էին, բարեկարգուած, ազնուացած, բարձրացած են։ Ինչո՞ւ համար մեր եկեղեցականք ևս իրենց նուիրական պարտաւորութիւն մը չհամարեն պանդխտաց բարոյական և ընտանեկան հոգատարութիւնն։ Անոնք կրնան մեղմացնել շատ մը բթացած սիրտեր, և շատ մը երիտասարդ պանդուխտներ կրնան պահել աշխատասիրութեան, խնայողութեան և ողջախոհութեան ճամբուն մէջ, և այսու մխիթարել անոնց յաջող վերադարձին սպասող բազմաթիւ թըշուառ ընտանիքներ։ Աշխարհականք ևս կրնան գործել։ Ահա՛ բարեսէր ծերունի մը, Քրիստոստուր Էֆէնտի Ղազարոսեան, տարիներէ հետէ ամեն կիւրակի պանդուխտներ իւր գլուխը կը ժողվէ, և կարդալ ու գրել, հայ լեզու, կրօնք, բարոյագիտութիւն, ազգային պատմութիւն, Թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն, և այլն, կը սորվեցնէ անոնց։ Այս կերպիւ հարիւրաւոր պանդուխտներ կրթած և մարդ ըրած է։ Ինչո՞ւ համար նորա գովելի օրինակին հետևողներ չունենայ։ Ինչո՞ւ համար Ղալաթիոյ կիրակնօրեայ վարժարանին նմանները չբացուին մէկ քանի խաներու մէջ և մէկ քանի բազմահայ թաղերու մէջ ևս։ Ինչո՞ւ համար մայրաքաղաքիս մարդասէր հայ երիտասարդութիւնն ընկերութիւն մը չկազմէ յատկապէս պանդխտաց բարոյական, իմացական և առողջապահական խնամատարութեան համար։ Հեռաւոր գաւառները կ'երթանք՝ հայրենեաց նոր սերընդեան կրթական պէտքերն հոգալու։ Այս լաւ է, բայց ի՞նչպիսի հակասութիւն մ'է այն որ բոլորովին անտարբեր կը թողու զմեզ բիւրաւոր գաւառացւոց նկատմամբ, որք մեր մէջ իսկ կը բնակին, և իրենց գաւառաց մէջ գտնուող տղաքներէն ո՛չ նուազ պէտք ունին կրթական և բարոյական խնամոց։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անցեալ շաբթուն մէջ ի Բեդերսպուրկ կախաղան հանուեցան հինգ քաղաքական ոճրագործներ, որոց դատապարտումը ծանուցած էինք։

—Ռուսիոյ Նարվա գաւառին ութ գիւղերու բնակիչք ոտք ելան հողատիրոջ դէմ, անտառներու սեփականութեան և գործածման վերաբերեալ սաստիկ վէճերու պատճառաւ։ Տեղային իշխանութիւնք չկրնալով զսպել խռովարարները, զօրք կանչեցին, և գիւղացիք ու զօրքերն երկար կռիւ մ'ունեցան, երկուստեք ծանր կորուստներով։

—Այս տարի Հին Աշխարհէն ի Միաց. Նահանգս գաղթականութիւնը սովորականէն աւելի է։ Կը հաշուուի թէ այս տարի Նիւ Եորք հասնող գաղթականաց թիւը [illegible] պիտի անցնի։ Այս տարի առաջուան չափ գերման և իռլանտացի գաղթականք չկան, բայց Ռուսիայէն, Աւստրիայէն և Իտալիայէն սովորականէ աւելի գաղթականք կ'երթան յԱմերիկա։ Ռուս գաղթականք Սև Ծովու արմտաշատ գաւառներէն են, որոց բնակիչք շատ վնասուած են ամերիկեան արմտեաց ռուսականաց դէմ յաջող մրցումէն։

—Նախընթաց կիւրակէին Պերլինի մէջ մեռաւ անձինք ինքնասպան եղան, կամ ինքնասպանութիւն փորձեցին. — «Իրողութիւն մը որ իրաւամբ կը նըկատուի յոյժ տրտմալի և ծանրակշիռ նշան մը ժամանակաց», կ'ըսէ Թայմսին թղթակիցն ի Պերլին։

—Վիէննայի պապական նուիրակ Գեր. Կալիմպերդի կը ջանայ համոզել զԿոմս Քալնոքի որ Աւստրիոյ և Սերպիոյ սլաւ Կաթոլիկներուն թոյլտուութիւն լինի վերստին սլաւ ժամագիրքը գործածելու կրօնային պաշտամանց մէջ։ Սերպք երկար ժամանակէ հետէ կը պահանջէին իրենց այն առանձնաշնորհման վերահաստատումն, և Ռուսիոյ հակահռոմէական քաղաքականութեան դէմ իբրև վրէժխնդրական միջոց, Վատիկան կ'ուզէ գոհացնել իւր սլաւ ծուխերուն այս պահանջումը։ Բայց Աւստրիոյ և Ռուսիոյ Կառավարութիւնք կը հակառակին ազգային ոգւոյն այսպիսի զիջում մ'ընելու։

—[illegible], այս անուամբ Բրուսիա նոր քաղաք մ'ունի, որ ոչ այլ ինչ է բայց եթէ հռչակաւոր Պ. Քրուբի գործարաններուն և գործաւորներուն իրենց իրենցմէ կազմած մէկ նոր քաղաքը, 65,381 բնակչօք, որոց ամենքն ալ կ'ապրին Քրուբեան գործարանին իրենց տուած աշխատութեամբ։ Նոր քաղաքին մէջ կան քանի մը վարժարաններ, 13,220 աշակերտօք։

—Վերին Ֆրանքոնիոյ (Գերմանիա) Բրեպիձ գիւղին մէջ, տարեքոտ և բաւական դիւրակեաց մստակարար մը [illegible]։ Խաչ մը շինեց, որոյ վրայ գամեց իւր երկու ոտքեր՝ իրարու վրայ դրած՝ ժանգոտ գամով մը. իւր ձախ ձեռքն ալ կրցաւ գամել, և այս բազկատարած վիճակի մէջ գտան զինք իւր ընտանեաց անդամք։ Արդէն անգամ մը յիմարանոց գրուած էր իւր կրօնային մեծամոլութեան պատճառաւ։ Բնաւ չպոռաց երբ իւր վէրքերը կը լայնցնէին մաքրելու համար։ Բայց ժանգն արդէն արեան մէջ անցած էր։ Ուստի, քիչ ետքը խեղճ մարդն հոգին փչեց։

—Լորտ Տէնման Լորտերու ժողովոյն մէջ օրինագիծ մը ներկայացուց, որով կ'ուզուի վերջ տալ Խորհրդարանին երկուց ժողովոյ մէջ տիրող շաղակրատութեան, այնպէս որ նախարարք և նախորդ նախարարք մէկ ժամէ աւելի և պարզ անդամք մէկ քառորդ ժամէ աւելի խօսելու իրաւունք չպիտի ունենան։

—1880 յունուար 1էն մինչև 1883 դեկտ. 31 չորս տարւոյ մէջ Անգլիա կորոյս 1,266 նաւեր, ընդ որս ընկղմեցան 6,661 անձինք։ Այս հաշուոյ մէջ չեն փոթորկի բռնուելով ընկղմեալ ձկնորսանաւերն և սառնակոյտերու բախելով կորսուած նաւերն։

—Հնդկաստանի բնիկ Պետութեանց մէկն, Կվալիոռ, Իշխանը մեռած և նորա յաջորդն անչափահաս լինելով, խնամակալութիւնն որոշեց անգլո-հնդիկ Կառավարութեան տեղւոյն փոխ տալ վախճանեալ Իշխանին և նորա նախորդներուն թաղած գանձերուն մէկ մասն։ Անգլո-Հնդիկ Կառավարութեան ելմտական պաշտօնեայներէն մին այս նպատակաւ Կվալիոռ երթալով, գտաւ որ հինգ միլիոն անգլ. ոսկւոյ արժէքով արծաթ ռուբլի թաղուած էր բազմաթիւ արուեստական հորերու մէջ, իշխանական պալատան կանանոցի կողմն, ստոր. երկեայ տեղ մը։ Քանի մը գաղտնապահ Կվալիոռացի պաշտօնեաներ միայն տեղեակ էին այս բանիս, և անոնց առաջնորդութեամբ, և ներկայութեան անգլիացի պաշտօնէին, վեց ոտք խորութեամբ հող փորուելէ յետոյ, քարայատակ գետին մը գտնուեցաւ, որոյ վրայէն քարերը վերցնելով, քառակուսի հորեր երևան ելան, նորահատ փայլուն արծաթ ռուբլով լեցուն։ Մէն մի հորին բերանը պղնձէ կտոր մը կար, որոյ վրայ գրուած էր հորին մէջ պարունակեալ դրամին քանակութիւնն և զայն հոն զետեղող պաշտօնէին անունը։ Կը կարծուի թէ տակաւին չբացուած հորեր ալ կան, ուր արծաթ դրամոց հետ խառն են թանկագին գոհարեղէններ։ Այս թաղուն գանձերու մեծագոյն մասը պարկերու մէջ դրուելով Կալկաթա ղրկուեցաւ, և այսուհետև Կվալիոռի համար շահաւոր կերպիւ պիտի գործածուի։ Անգլո-Հնդիկ Կառավարութեան համար ալ աւելի շահն այն է թէ հզօր բնիկ Պետութեան մը հաւատարմութեան նիւթական երաշխաւորութիւն մը կը ստանայ։

—Ումպերդօ Թագաւորը ծխամոլ մ'էր. Այնչափ յառաջ տարաւ այս վարժութիւնն, որ իւր կորովի առողջութիւն խանգարեցաւ։ Ջղային ցնցումներ կը զգար, և շնչարգելութեան նշաններ կը ներկայացնէր, այնպէս որ քիչ կը քնանար, և հարկադրեալ էր քանի մը բարձեր միանգամայն դնել գլխուն տակ։ Քանի մը շաբաթ առաջ, իւր բժիշկին տոխտրի վրայ, Վիքդոր Էմմանուէլի որդին որոշեց այլ ևս չծխել։ «Այս օրուընէ, ձեռքս սիկառ չպիտի առնեմ» ըսաւ։ Եւ խօսքին վրայ կեցաւ, և առողջութիւնն հիմա շատ բարւոքած է։ — Հետևելի օրինակ ծխամոլներուն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿՎԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
(ՄԱՅԻՍ 20ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 24 ՄԱՅԻՍ.)

ԱՒՍՏՐԻԱ, ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ.

Մաճառ Նախարարապետ Պ. Թիզա, Երեսփ. Ժողովոյ մայիս 21 ի նստին մէջ, պատասխանեց Պօնա-Հէրսէկի գրաւման պարագայից նկատմամբ եղած հարցապնդման.

«Ռուսօ-Թուրք պատերազմէն առաջ, Աւստրիոյ քաղաքականութիւնը սա էր թէ Թուրքիոյ Քրիստոնէից վիճակը պէտք է բարւոքի խաղաղ միջոցներով, պահպանելով հանդերձ սոյն Տէրութեան ամբողջութիւնը։ Դէպքերը ցոյց տուին թէ, մեր ջանից հակառակ, Ռուսիա, որ իւր դրօշին վրայ գրած էր սլաւ քրիստոնէից ազատագրութիւնն, որոշած էր պատերազմ բանալ Թուրքիոյ դէմ։ Ցայնժամ մեք ալ ճշդեցինք մեր դիրք։ Որոշեցինք չէզոք կենալ, Եւրոպիոյ ընդհանուր կացութեան պատճառաւ, և այնու համոզմամբ թէ մեր շահուց հակառակ պիտի լինէր եթէ պատերազմ հրատարակէինք մեր բարեկամ Թուրքիոյ դէմ, կամ եթէ մեր զօրութիւնը նժարին մէջ նետէինք յօգուտ օրինաւոր պահանջմանց պալքանեան Քրիստոնէից։ Բայց նաև ժամանակին արտաքին գործոց նախարարը պարտէր նկատել թէ Արևելեան Պատերազմը կրնար յառաջ բերել ոյժերու այնպիսի համախմբում մը, որ վնասաբեր լինէր մեր շահուց։ Ուստի, Աւստրիոյ շահերն ըստ կարի ամեն պատահականութեան դէմ պաշտպանելու համար, Ռուսիոյ հետ

—)(3)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՄԱՌԱԽՈՒՂԻՆ ՄԷՋ ՏՈՒՆ ՄԸ

ՆՈՐԱՎԷՊ

Վտանգաւոր տան մէջ տեսած մարդս Էլէնի եղբայրն էր։

Արեան գլուխս ցատքելը զգացի, լսելով անարժան զրպարտութիւն մը այն խեղճ աղջկան վրայ։

Էլէն ճիչ մ'արձակելով գետինն ինկաւ։

Դժուար էր ինծ այս կործանեալ ընտանեաց առաջ ինքզինքս արդարացնել, քանի որ նորա անդամներէն մին սառնասիրտ պէս կը դատապարտէր զիս խաբեբայ փաստով մը։

Դուրս ելայ։

Լսեցի ծերունւոյն ձայնն որ կը պոռար.

—Անէ՛ծք, անէ՛ծք . . .

Այս դէպք ինծ համար երկիւղալի մտատանջութեան նիւթ կը լինէր։

Էլէնի եղբայրն հետս վար իջաւ։

—Եթէ երբեք փափաքիմ զիս արդարացնել, ըսի նմա, ինծ համար չէ, հապա մի միայն քրոջդ համար, զոր բաղդն այսօր իմ դէմս հանեց, և որուն պատիւը կ'արատէք դուք անարժանաբար, առանց ո և է փաստի։

—Առանց ո և է փաստի՞, պաղպաղեց։ Եւ այն խրճիթն, ուր ձեզ պատահեցայ անոր հետ։ Ո՛ն, հրապուրելէ ետք վատութիւն պէտք չէ։ Ձեր հասցէն, պարոն, և վաղը ձեզ նման անձանց արժանավայել պատասխան կ'արժանանաք։

Նմանօրինակ վայրկեան մը առջև բացատրութեան պէտք չկար։ Ուստի տուի հասցէս, անոր ըսելով որ վաղն իրեն կամ ուրիշ մը կ'սպասեմ լուր բերելու համար։

—Գալով այս դէպքի պատճառներուն, աւելցուցի, ձեզ համար պատուաբերն այն է՝ որ ձենէ զատ ոչ ոք գիտնայ։ Հարկաւ ես ալ պատճառ մը պիտի գտնեմ վկայից հետաքրքրութիւնը պատրելու համար։

—Եւ դուք ալ տխուր կ'երևիք, որովհետև պատիւնիդ ձեր ձեռքով աղարտեցիք։ Վկայից ի՞նչ պատճառ պիտի դնես, քաջդ տեսնեմ։

—Ախորժելի կատակներ, կրկնեցի անոր բազկէն բռնելով։ Ձեր տանով սիրած տարփածուն մեր կռուոյն առարկայ պիտի լինի։

Հակառակորդս դժգունեցաւ։

—Վաղուան թողունք, ըսաւ, և իրարմէ բաժնուեցանք։

Երբ մինակ մնացի, յիս տիրող բարկութիւնն յանկարծ անհետացաւ։ Էլէնի վրայ կը մտածէի, այն գեղեցիկ աղջկան վրայ, զոր անգթօրէն կասկած մը զուգէ յափշտակեան կորուսցներ։ Որովհետև վերջապէս, ինչ որ ալ լինէր այս մենամարտութեան վախճանը, նորէն իւր ընտանեաց մտքին մէջ մեծ տեղ մը գրաւած էր։ Շիտակն ըսելով, այս աղջկան սուրբ դէմքը զիս անզօր կ'ընէր իւր եղբօր առջև, ու իս ներշնչած համակրութիւնը խորին սիրոյ կերպարանք մը կ'առնուր, և անոր սիրոյն համար մի միայն ինքզինքս պիտի պաշտպանէի, և ոչ ալ նախայարձակ պիտի լինէի։ Իմ հոգմանէ՞ս, եղբօրը մահացու հարուած մը զուգէ վշտացնել աղջիկն, որուն սիրուն միամտութիւնը, քիչ ատենուան մէջ, խորապէս խռոված էր զիս։

Ի՞նչ պիտի ըլլար խեղճ աղջիկն, երբ իւր մօրեղէն սիրտելով, գտնէր ինքզինքն իւր հօրն ու մօրը ցասկոտ հայեցքին ներքև։ Արդեօք իւր քրոջմէն ալ չպիտի՞ զատէին, որպէս զի որոմը չի ծածկէ լաւ ցորենը։ Խեղճ սիրուն փո՛քրիկ, որ քանի մը ժամ առաջ, այնքան զուարթ և այնքան առոյգ էր, և որ յանկարծ ձախորդ կենաց անվախճան ալեկոծներուն մատնուեցաւ։ Եւ այս ալ անհեթեթ պարագայի մը պատճառաւ, որովհետև երկինք մառախլապատ էր։ Միթէ չըսա՞ւ ինծ արդէն քանի մը ժամ առաջ. «Մանկամարդ աղջկան յատուկ վէպ պիտի ըլլայ այս»։ Եւ իւր վէպին առաջին էջը խիստ տխուր կ'սկսէր։

Կը մտածէի սոսր, և պարագայից անսովորութեան վրայ, որոնք կեանքը կը կազմեն, և մերթ այնքան անամօթութեանց պատճառ կը լինին։

Մենամարտութիւնը բնաւ զիս չէր վրդովեր. այլ այս աղջկան վիճակն, զոր յանիրաւի զրպարտած էին, յիս շատ տպաւորութիւն կ'ընէր։

Երկու բարեկամաց պատահելով, պատմեցի եղելութեան մէկ մասն, և անոնք ալ խոստացան հետևեալ օրը ժամ ութին տունս գալ։

Իմ վկայներս թշնամւոյս վկայներէն քիչ մը առաջ եկած էին։ Հասկցայ որ ամենքն ալ հաշտութեան փափաքող էին, բայց թերի տեղեկութիւն ունենալնուն կարծեցեալ թշնամութեան մասին, չէին կրնար հաշտութիւն կնքել։

Որոշեցին որ նոյն օր ժամ երկուքին, սրով մենամարտինք։ Երկու կողման պայմանները սահմանուելով, անհամբերութեամբ այն վայրկեանին կ'սպասէի որ եթէ ոչ ամբողջովին, գէթ մասամբ իւրք, մառախլապատ օրուան այս սիրահարական դէպքին վախճան պիտի տար։

Օդը մթին էր և ցուրտ, կարծես թէ նախընթաց աւուր մառախուղն իրիկուան նորէն կ'ընկնէր։

Իրենց ժամադրութեան տեղի ընտրած էին Օ՛Մէօյի ջրակալը։

Մեր վկայներն ալ քանի մը մեթրօ հեռու, բաց տեղ մը որոշեցին, և չուշացանք սրով մարտնչելէ։

Հակառակորդս վրաս յարձակեցաւ ուժգնապէս, և ես ալ մի միայն ինքզինքս կը պաշտպանէի։ Բայց ցուրտը սաստիկ էր, և սուրերը վիրաւ չէին բաներ, պզտի սըխալ հարուած մը սրերու կոտրելուն պատճառ կրնար լինել։ Հասկցեալ որ մենամարտութիւնն առաջին արեամբ վերջանայ, և հակառակորդս այս առթէն օգուտ քաղելով, կ'ուզէր ուղիղ հարուած մը տալ թևիս կերպիւ. ես ալ անմիջապէս մերժելով զայն որոշում, առաջարկեցի նորէն բազուկը ձեռք ձգել, բայց գրեթէ նոյն պահուն նորա սուրին բազուկս մտնելն զգացի։

Աժան ազատեցայ, տեսնելով որ թշնամիս զիս կաւի կը հրաւիրէր։

Սակայն այս մենամարտութիւնն, ինչպէս միշտ կը պատահի, նշանակութիւն չունէր։ Եղբայրն իւր քրոջը վրէժը կը պահանջէր։

Գոյութիւն չունեցող դէպքէ մը վրէժ լուծել կ'ուզէր։ Էլէնի նկատմամբ մտքին մէջ ունեցած սարսափելի կասկածը չէր կրնար նուազիլ մեզ հանդիպելուն պատճառաւ։ Արդ, խեղճ աղջիկը կը գեղերէր այսպէս զրպարտեալ իւր կասկածներով, և ես կարող չէի զայն արդարացնել։ Այրն ալ հաստատամիտ կը հաւատար իրենց խաղաղ կենաց մէջ սողուն ձգած յանկարծական կասկածին։ Մայրն ալ, — սակայն մայրերն արդահատող են, — սոսկալի յայտնութեան վայրկենին, բարոյապէս իւր աղջիկը չէր լքած։

Էլէնի անմեղութեան վկայութիւնն իմ և իրեն բերնէն կախումն ունէր, այսինքն պատահած դէպքին ճշմարտութիւնը խօսիլ, մայրը կորսնցուցած վայրկեանէն մինչև իրենց տունն հասած ատեննիս։

Արդ, մեր բացատրութիւնները, կարելի եղածին չափ, կասկածելի պէտք չէ որ լինէին։ Մեզ հիւրընկալած ժանտ և մոլեգին կնոջ վկայութիւնն ալ պէտք էր, բայց եղբայրն աղէկ գիտէր որ, տունը մտնելնիս դուրս ելնելնիս մէկ եղաւ։ Նա կը կարծէր թէ բաղդին զմեզ առաջնորդած տունը ծանօթ տուն մ'էր։

Մեր արդարացումն զմեզ ամբաստանողներու բարի զգացումէն կախումն ունէր, և կամ դատաւորաց ճարտարամիտ տրամաբանութենէն որք զմեզ պիտի դատէին այն աստիճան սնոտի պատճառներու վրայ յենլով։

Սրտմտութիւնն և բարկութիւնն այս ընտանեաց բարի զգացումը փառած էին, առանց որոյ անմխոեթելի ճշմարտութիւնն երևան պիտի ելնէր։ Արդարև, մանկամարդուհի մը, որ առանց իւր մօրը բնաւ դուրս չէր ելներ, ի՞նչ միջոցներով առաջին անգամ պատահած երիտասարդն իրեն սիրահար պիտի ընտրէր, յանկարծական պարագայի մը մէջ։ Անըմբռնելի բան մ'է, խելքի և մտքի հակառակ, և ի՞նչպէս պիտի բանադատէր զիւր սիրահարը մինչև իսկ իւր հօրը տունը տանիլ։ Իրենք ալ չէին կասկածեր այդ մասին, և տասնևութամեայ մանկամարդուհւոյ մը ապականութիւնը չի հասնիր հոն՝ որ ինքն ուզէ իւր սիրահարը մօրն ներկայացնել։ Այս աստիճան անամօթ և լիրբ խորհուրդ մը, պարկեշտ հօր մը և մօր մը մտքէն իսկ չանցնիր։ Նոյն չէին կրնար մերժել, քանի որ եղբայրը շատ մը փաստերով հաստատել կ'ուզէր եղելութիւնը։ Եղբայր մը իշխանութիւն ունի դատապարտել իւր քոյրն այս աստիճան ծանր պարագայից մէջ, սակայն աղջկան մը անունն հզօր չէ՞ նմանօրինակ զրպարտութեան մը հաստատութիւնն յետաձգելու։ Բնութեան մէջ չկա՞յ որ մօր մը սիրտը պոռայ թէ զրպարտութիւն է, սուտ է, «են մաքուր է»։ Մարդն այս տեսակ ծանր պարագաներու մէջ չարախօսութեան չի հաւատար, և չուզեր ինքզինքը խաբեբայ անուանել։

ՇԱՐԼ ՏԻԿԷ
(Շարունակելի)

բանակցութիւնք տեղի ունեցան։ Աւստրիա փափաքող էր Թուրքիոյ երկրային ամբողջութեան պահպանման. Բայց որովհետեւ Աւստրիա կը բաղձար նաեւ Ռուսիոյ հետ խաղաղութեան պահպանումն ապահովել, առանց այդ Տէրութեան տալու գործողութեան ամեն ազատութիւն, հարկադրեցաւ կարելի պատահականութիւններն հաշուի առնուլ, ճշդել այն պարագայներ յորս պիտի ստիպուէր թողուլ չէզոքութիւնն, և միւս կողմէ որոշել թէ ի՛նչպիսի երկրային փոփոխմանց Աւստրիա չպիտի կրնար հաւանիլ։

«Բանակցութեանց միջոցին, բացարձակ յայտարարեցաւ թէ Աւստրիա չի փափաքիր ստանալ զՊոսնա-Հէրսէք, բայց կ՚ուզէ որ Թուրքիոյ իշխանութիւնք պահպանուի հոն, գործադրմամբ ծրագրեալ բարենորոգմանց, պայմանաւ որ Թուրքիա կարենայ տեւական կերպիւ պահպանել սոյն գաւառաց մէջ բարեկարգութիւն եւ հանդարտութիւն։ Իսկ եթէ այս յոյս ի դերեւ ելնէր, ո՛չ մէկ Տէրութեան թոյլ կըրնայինք տալ ոտք կոխել հոն, և յայնժամ մեք կը հարկադրէինք գրաւել զՊոսնա-Հէրսէք։

«Բանակցութեանց հետեւանքն եղաւ համաձայնութիւն մը, որով Ռուսիա ընդունեց մեր տեսակէտ։ Համաձայնութիւնք, կնքուեցան եւ, հաղորդուեցաւ Գերմանիոյ, մեր բարեկամին։ Այս համաձայնութեան մէջ, Աւստրիոյ և Ռուսիոյ միջեւ սահմանեան բաժանման խօսք չի կար բնաւ։ Նաև, այս համաձայնութիւն չպիտի ծառայէր ապագայ միարան գործողութեան մը։ Ետքոյ եկաւ Այսդէֆանոսի դաշնագիրն, որ չէր համապատասխաներ համաձայնութեան պայմանաց։ Աւստրիա դիտողութիւններ ըրաւ այս դաշնագրոյ դէմ, և ասոր վրայ տեղի ունեցաւ Պերլինի Վեհաժողովն, որ հաշտութեան պայմաններն էապէս փոփոխեց՝ դրաւման իշխանութիւն տալով մեր Տէրութեան։

«Ուրեմն, Պոսնա-Հէրսէքի գրաւումը կատարեցինք Պերլինի դաշնագրոյն կրթնելով, և ո՛չ թէ Ռուսիոյ հետ համաձայնութեամբ, այլ Եւրոպիոյ կողմէ մեզ տրուած իշխանութեամբ։

«Բոլոր գործին մէջ, Աւստրիոյ արտաքին գործոց Նախարարն ըստ կարելւոյն ի նկատ առաւ Թուրքիոյ շահերն։ Ինքնաօէր կամ թշնամական զգացմամբք չվարուեցաւ ո՛չ մէկ Տէրութեան դէմ։ Հետեւապէս, անոր ընթացքը չի կրնար խանգարել մեր բարւոք յարաբերութիւններն ո՛չ մէկ Տէրութեան հետ։

«Խնդրոյն ամեն երեւոյթք յանժամ եւեթ ուղղապէս կրնան դատուիլ երբ հրատարակուին անոր ամեն պարագայից վերաբերող պաշտօնագրերն, և այս ալ դեռ եւս անկարելի է։ Ժամանակին արտաքին գործոց Նախարարն (Անտրաշի կոմս) և ես, որ ոյժ տուի նորա քաղաքականութեան, պարտինք չատանալ իբրև մեր քաղաքականութեան արդիւնք ցուցնելով այն փոփոխութիւն որ աչա դիտելի է մեր կացութեան մէջ յԱրեւելս, և այն դիրք զոր Աւստրիա-Հունգարիա կը բռնէ այսօր ի շարս Մեծ Տէրութեանց։» (*) (Ջէր[illegible])։

Գերմանիոյ Գահաժառանգ Իշխանին կոկորդի հիւանդութիւնը ծանրացաւ, և Գերմանիոյ մասնագէտ երկու բժիշկներէ զատ, Անգլիայէն եւս մասնագէտ մը կանչուեցաւ ընդ փոյթ։

—Ջօր. Ֆուլյարս Զարին հաղորդեց Պիզմարք Իշխանի հետ իւր տեսակցութեան արդիւնքն, և ասոր վրայ Զարն յայտարարեր է թէ համոզուած է որ պուլկարական խնդիրը խաղաղապէս պիտի կարգադրի։

—Ռաս-Ալուլա Մասուայի իտալացի հրամանատարին պաշարման անօրինութեանց պատասխանեց՝ արգիլելով ամեն վաճառականութիւն կամ յարաբերութիւն Իտալացւոց հետ, և մահու սպառնալով արգելքին հակառակ վարուողներուն։ Հապէշաց Թագաւորն զՌաս-Ալուլա կարգեց Կառավարիչ Դաքալի և Կարմիր Ծովու միջեւ գտնուող երկրին, և նմա ղրկեց իւր բոլոր լաւագոյն հրացանները։

—Կ. Պոլսէ կը հեռագրուի թէ Անգլիոյ և Թուրքիոյ միջեւ զատ յիշատակարան մ՚եւս կնքեալ է, որուն համեմատ եթէ Միջերկրականի Տէրութիւն մը չհաւանի անգլօ-թուրք նոր պայմանագրոյն, Անգլիա պայս մերժում արտաքին վտանգ մը պիտի համարի, և չպիտի ելնէ Եգիպտոսէն։ Անգլիա առաջ սոյն պայմանը կը դնէր բոլոր Մեծ Տէրութեանց համար, բայց Թուրքիոյ դիտողութեանց վրայ, Անգլիա դուրս թողուց զՌուսիա, որուն եգիպտական քաղաքականութիւնը վտանգաւոր չի համարիր։ Եւ որովհետեւ Աւստրիոյ և Իտալիոյ հաւանութիւնն՝ յարգէն ստոյգ է, Անգլիոյ դրած պայմանը Ֆրանսայի միայն կը վերաբերի։

—Լորտ Սալզպըրի յայտարարեց Լորտերու Ժողովոյն մէջ թէ Անգլիոյ և Ռուսիոյ միջեւ բանակցութիւնք չեն խզուած և ի Բեդերսպուրկ գտնուող անգլիացի պատուիրակներն եւս չեն կանչուած։

—Ռուս լրագիրք կ՚ըսեն թէ Սերպիոյ

(*) Նո[illegible], կէս պաշտօնական ռուս թերթ, խօսելով այս խնդրոյ վրայ, հաստատուած կը գտնէ թէ, Կորչաքով Իշխան, իւր «անհեռատես ձախողութեամբ» կանխաւ հաւանած էր Պոսնա-Հէրսէքին Աւստրիոյ կողմէ գրաւման։

(հակառուս և աւստրօսէր) Նախարարապետ Պ. Կարաշանինի հրաժարականն եւ առնուլն այն նպատակաւ է միայն որ Նաթալի Թագուհւոյն ի Ռուսիա ուղեւորութեան մեծ նշանակութիւնն ջնջուի։ Բայց Սերպիոյ Թագուհւոյն Ռուսիոյ մէջ գտած ընդունելութիւնը ցոյց պիտի տայ պալքանեան ժողովրդոց թէ իրենց անկախութիւնն ու շահերը Ռուսիոյ հետ սերտ միութեամբ մը միայն կրնան պահպանել։

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՔ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ԱՌՆՈՒԱԾ

Բեդերսպուրկ, 22 մայիս. Մոսքովսքի Վէտոմոսթի խորհուրդ կուտայ Սերպիոյ՝ թօթափել աւստրիական ազդեցութեան լուծը։

—Բեշդ, 23. Պ. Թիսա, հարցման մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ Մաժառ կառավարութիւնը չպիտի մասնակցի 1889ի Ֆրանսական Արուեստահանդէսին, բայց բարոյապէս պիտի օգնէ, այդ Արուեստահանդէսին մէջ արուեստական եւ այլ նիւթեր ի ցոյց դնել փափաքող Մաժառներուն։

—Բեշդ, 23. Թայս գետին երկայնութեամբ բոլոր երկիրն ողողեցաւ յորդառատ անձրեւներու պատճառաւ։ Շատ մը տեղեր թումբեր խզեցան։ Գիւղացիք թողլ ցին իրենց գիւղերը. Գիշեր ու ցերեկ փայտեայ հիւղակներ կը շինուին անոնց բնակութեան համար։

—Պերլին, 23. Գահաժառանգ Կայսրորդւոյն առողջական վիճակին գէշնալուն վերաբերեալ չափազանցեալ զրոյցք հիմ չունին։

—Պերլին, 23. Ռուսիոյ դեսպան Կ. մս Շուվալով 15 աւուր չափ Բեդերսպուրկ կ՚երթայ «ընտանեկան պատճառներով», բայց կը կարծուի թէ աւելի պաշտօնի պիտի կոչուի։

—Սօֆիա, 23. Պուլղարներու պաշտպան Սրբոց Կիւրեղի և Մեթոտիոսի տօնին առթիւ, այսօր մեծ հանդէս կատարեցաւ զինուորական շքով. Հեծեալ Բ. զօրագնդին ալ անուան տարեդարձը լինելով, զօրահանդէս ունեցաւ։ Այս երեկոյ հացկերոյթ կը տրուի զինուորական ակմբին մէջ, յետոյ՝ մեծ պարահանդէս։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՏՕՆԸ

ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Համբարձման տօնն, ամեն տարուան նման, փառաւոր հանդիսիւ կատարուեցաւ երէկ ի Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի. Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ ընկերակցութեամբ Հոգաբարձութեան անդամ Ֆէներճեան Յովակիմ էֆէնտիի և երկուց վարդապետաց ու քանի մ՚աշխարհականաց, չորեքշաբթի իրիկուն Հիւանդանոց գնաց ուր արժանավայել պատուով ընդունեցաւ։ Ն. Սրբազնութիւն երէկ առաւօտ հանդիսաւոր պատարագ մատոյց Ս. Փրկչի մատրան մէջ. Մայրաքաղաքիս հեռաւոր և մօտաւոր թաղերէն հազարաւոր ժողովուրդ դիմած էր հանդիսավայրն, որ պատշաճօրէն զարդարուած էր։ Ցարտ եկեղեցական արարողութեանց սեղան տրուեցաւ, որուն նախագահեց Ս. Պատրիարք Հայրն։ Սեղանին ներկայ էին ազգ. պաշտօնական մարմնոց ներկայացուցիչք և բազմաթիւ պատուաւոր ազգայինք. Բաժակներ առաջարկուեցան Վեհ. Սուլթանին կենաց, Ս. Պատրիարք Հօր, Հիւանդանոցին հիմնադրաց, Հոգաբարձութեան եւայլն, որք բուռն ծափահարութեամբք ընդունուեցան։ Ի մէջ այլոց Վսեմ. Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտի բաժակ առաջարկեց հետեւեալ բանախօսութեամբ.

Ցանուն այն հանդիսականաց որք ինձ նման պարտականութիւն համարած են գալ ամեն տարի սոյն նուիրական հանդիսին մասնակցելով երախտագիտութիւն յայտնել Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան պատուարժան անդամոց, [illegible] քաջալերելու համար իրենց տարիներէ ի վեր մատուցած անձանձիր աշխատութիւնը, սիրով յանձն կ՚առնում առաջարկել սոյն բաժակն ի յիշատակ մեծանուն հիմնադրին Ազգ. Հիւանդանոցի՝ Պէզճեան ազգասէր Ամիրային։

Սոյն երախտագիտական բաժակին պէտք է կցել անշուշտ նաև այն ամենայն անձանց յիշատակն, որք թէ՛ ի կենդանութեան և թէ՛ յետ մահուան բարեյիշատակ հիմնադրին նպաստած են սոյն զգուշտ և մարդասիրական հաստատութեան յառաջադիմութեանը։

Տուտեան և Պալեան ազնուազունք ի մասնաւորի կը յիշատակուին Հիւանդանոցիս տարեգրութեանց մէջ, նորա բարգաւաճման մասին իրենց մատուցած օժանդակութեանն համար։

Այս յարկին հիմնադիրն, կէս դար յառաջ յղացած և իրագործած է այնպիսի վսեմ գաղափար մը, որ է ո՛չ միայն անկարող հիւանդները դարմանել, այլ միանգամայն քննելանոց ընել զոյն անտէր զառամելոց, պարսպարան յիմարաց, զգաստարան անառակաց եւ միանգամայն կրթարան որբոց, որոց ո՛չ միայն նիւթական այլ և փտեւորական մխիթարութեան բաղձալու հացը մատակարարելով նորա հեմարանին մէջ ուսումն առած շատ մը անձինք ընտանեքներ կը կազմեն այսօր, և թէ՛ ասոր և թէ ի գաւառս ազգին օգտակար ծառայութիւններ մատուցանելու կ՚աշխին, մինչեւ իսկ եկեղեցական դասուն մէջ, եթէ չեմ սխալիր։

Պէզճեան Ամիրայի մեծագործութիւնն աւելի ուժով մեր աչքին կը զարնէ եթէ նկատենք որ մինչեւ ցարդ ազգին մէջ մի անձ գտնուեցաւ նորա յիշատակին հետեւող, Սարըքաւեան էֆէնտին, որ Զմիւռնիոյ ազգային Հիւանդանոցը հիմնելով իրաւունք ստացաւ ազգային բարերարաց դասակարգութեան մէջ մտնելու։

Ուրեմն, յետ բոլոր սոյն անձանց որք իրենց նուիրատուութեամբ և վաստակօք բարերար հանդիսացած են սոյն յարկին, չենք մոռնար յիշատակել նաեւ զինքն սոյն հանդիսին մէջ «Ապրի Սարըքաւեան էֆէնտին» ըսելով, և կ՚առաջարկեմ խմել այս բաժակն «Յիշատակն բարերարաց օրհնութեամբ եղիցի յաւիտեան» գոչելով։

Սեղանը վերջացաւ Ս. Պատրիարք Հօր օրհնութեամբ և հանդիսականք մինչեւ երեկոյ զբօսնեցան Հիւանդանոցի հովասուն պարտէզին մէջ։ Երեկի հանդիսին առթիւ բաւական նպաստ գոյացաւ յօգուտ Ազգ. Հիւանդանոցի։

Պարսից Շահին եղբօրորդի Իս-Սուլթան Ալաու էլ-Նասըր Միրզա իշխանին հետ մայրաքաղաքս եկած է նա և հայազգի Յովհաննէս խան Մասեհեանց, թարգման Պարսից Վեհ. Շահին և այժմ քարտուղար-թարգման պարսկական արտասովոր պատուիրակութեան որ Լոնտոն կ՚երթայ Վիքդորիա Թագուհւոյն յոբելեանին առթիւ։ Յովհաննէս խան համակրելի երիտասարդ մ՚է, տեսուչ Թէհրանի Ընթերցասիրաց Ընկերութեան վարժարանին, և քաջ գիտէ հայերէն և մի քանի օտար լեզուներ։

Մինաս էֆ. Դափանաճեան կը խնդրէ մեզնէ ծանուցանել թէ հակառակ իւր ջանից չկրնալով թերթի մ՚արտօնութիւնն ստանալ, ձեռնարկած է շաբաթը մի անգամ քառածալ մեծ դիրքով թերթ մը հրատարակել «Կէր[illegible]» անուամբ։ Առաջին թիւն, որ պիտի հրատարակուի վաղը, կը պարունակէ.

Առ ընթերցողս.— Ազգ. տեսութիւն.— Վերաշինուող Թիւն Ազգ. Հիւանդանոցի.— Լարան.— Մահ Տիկին Մաքրուհի Յ. Քոբանաճեանի.— Նորավէպ.— Զուարճալիք.— Վէպ՝ գրքի ձեւով (գործ Է. Սիւի, թարգմ. Տ. Կոմսարական).— Ծանուցմունք։

Հետեւեալ Ազգին հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզմէ.

Ակնայ Ամուշէնի գ. ւղի Վարդայ-Սանոնց ընկերութեան Ընդհ. Ժողովն ի նիստ հրաւիրեալ է յառաջիկայ կիրակէ առաւօտ, 17 մայիս ժամ 3ին ի Վէզիր Խան ի գրասենեակ Անտոնեան Գրիգոր էֆ ի։

Կը խնդրուի ընկերութեան անդամակցներէն որ հաճին ներկայ գտնուիլ սոյն գումարման։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ Մուսուլի կեդրոնական ընդհ. դատախազի օգնական Սապրի էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Պարսից Շահին ազգականներէն Շէյխ-ուլ Բէկս իշխանին։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Ռաքուզայի օսմ. ընդհանուր հիւպատոս Տանիշ էֆէնտիի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Տրապիզոնի իտալական հիւպատոս Պ. Պրոնինէկի։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐՔ

Նախորդ թուով մը Նէօլոլի մէկ լուրն հրատարակած էինք, թէ կայս. կառավարութիւնն՝ Ցունաց Պատրիարքարանի ձեռնարկներուն վրայ, ետ առած է իւր որոշումն ի մասին ամուսնական հրամանագրոց 10 ղրշնոց դրոշմաթուղթ կրելուն եւ թէ զայս պաշտօնապէս հաղորդած է Ֆէնէրի Պատրիարքարանին։

Արդ, ըստ մեր մասնաւոր տեղեկութեանց, Նախարարաց Խորհուրդը բարեփոխած է յիշեալ որոշումն, որով փոխանակ ամուսնական հրամանագրոց վրայ 10 ղրշնոց դրոշմաթուղթ փակցնելու, այդ տուրքը պիտի վճարուի ամուսնութիւնները Մարդահամարի վարչութեան տեղեկագրուած պահուն։

ԿՐԷՏԷ

Կրէտէէ առնուած վերջին լուրերէ կ՚երեւի թէ տակաւին մինչեւ մէկ աստիճան յուզում կը տիրէ կղզւոյն մէջ, որ սակայն այս անգամ առնչութիւն չունի քաղաքական թէկնածութեանց։ Այս անգամ կրէտացւոց միտքն զբաղեցունող խնդիրը տնտեսական կամ լաւ եւս դանձային է եւ կարելի է տեսնել թէ ո՛ւր պիտի յանգի այն։ Այդ խնդրոյն կարգադրութեամբ կղզին պիտի հանդարտի, բայց կրէտացւոց համար իմաստութիւն չէ այս առթիւ խռովութիւն յարուցանել։ (Լ. Հէրալտ)

ՊՈՒԼՂԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Փիլիպէէն կը գրեն թէ զանազան կուսակցութեանց ներկայացուցիչք անցեալ շաբթու գումարուած մ՚ունեցեր են ի Թարշիւրա՝ կարծեաց համաձայնութիւն գոյացնելու համար, սակայն հաշտութեան կուսակիցք, որոց ներկայացուցիչն է Տր. Զոմարոֆ, որոշեր են յիշատակագիր մը մ՚ուղղել Պուլղարաց Էկզարքին։ Այդ յիշատակագրով կը խնդրուի Ն. Գերապատուութենէն Պուլղար երեսփոխաց պատգամաւորութեան մ՚ընկերակցութեամբ Բեդերսպուրկ երթալ եւ խնդրել Ռուսիոյ կայսրէն որ հաճի միջամտել՝ վախճան մը դնելու համար Պուլղարիոյ արդի կացութեան։ Յիշատակագիրը կ՚ըսէ, ի մէջ այլոց, թէ Էկզարքն իբր հայրենեաց փրկիչ պիտի նկատուի, եթէ յաջողի Ռուսիոյ հետ հաշտութիւն յառաջ բերել։ Այն կուսակցութիւն որ տուեր է սոյն որոշումն, իրեն պետ ունի [illegible] Պ. Սդամպուլոֆ։

— Ըստ Հավասի, պուլղարական խնդրոյն առթիւ Բ. Դրան կողմէ մեծ Տէրութեանց ուղղեալ շրջաբերականն, զոր կը հրատարակենք այսօր, յոյժ լաւ տպաւորութիւն ըրեր է եւրոպական դահլիճներուն վրայ և հետեւաբար կը կարծուի թէ սպասուած պատասխան եւս նպաստաւոր լինի։

— Պուլղար խնամակալութիւնն հետեւեալ դիւանագիտական ներկայացուցիչները կարգած է եւրոպական դահլիճներուն մօտ. Պ. Սդրանսքի՝ ի Պերլին, Պ. Սդոյիլոֆ՝ ի Վիեննա, Պ. Խադրադիեֆ կէշոֆ՝ ի Փարիզ, և Պ. Բալչեֆ ի Լոնտոն։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ Բ. ԴՐԱՆ

Աւասիկ պուլղարական գործոց նկատմամբ Բ. Դրան վերջին շրջաբերականի բնագրոյն թարգմանութիւնն.

Հեռագիր Արտաքին Գործոց Նախարար Սայիտ Փաշայի առ օսմ. դեսպանս Փարիզ, Լոնտոնի, Վիեննայի, Պերլինի, Հռոմի և Բեդերսպուրկի։

9|21 մայիս 1887

Ութ ամիսներ անցած են յորմէ հետէ հրաժարած է Աղեքսանդր իշխանն։

Ամեն անոնք որք լրագէկ էին լրացն ճշմարիտ կացութեան ի Պուլղարիա, չէին կրնար անտարակոյս ո՛ր և է ընդդիմադատութիւն ընել ընդդէմ դերիշխան ամբոխնոց, իշխանական աթոռը թափուր մնացած լինելուն առթիւ, և իրաւունք կուտային Բ. Դրան թէ իւր օրինաւոր իրաւանց մէջ է դառնապէս ցաւելով այն անորոշ վիճակին վրայ որ յառաջ կուգայ իշխանի մ՚ընտրութեան առկախ խնդրէն։

Արդարեւ կայս. կառավարութեան անկ է ծանր դժուարութիւններ յանձն առնուլ, ըստ որում՝ իրեն համար պէտք կայ պատուար մը բարձրացնել, զինուորական զօրութեամբ, հանդէպ իրաց բաւական կացութեան մը որ՛ իւր անորոշ և անհամաձայն հանգամանաց պատճառաւ ծանր և անակնկալ պատահականութեանց առիթ կ՚ընծայէ։ Հետեւաբար դիւրաւ կ՚իմացուի թէ Բ. Դուռն առաջինն հանդիսացաւ բոլոր այն մեծ Տէրութեանց մէջ որք վախնալով որ մի՛ գուցէ Պուլղարիոյ պատահական խռովութիւնք դուրս ցայտելով միասին ընդհանուր խաղաղութեան, ըղձակից են նմա՝ խնդրոյն լուծման յանգիլ իշխանի մ՚ընտրութեամբ և թէ չէ վարանած այս նպատակաւ իր բոլոր ջանքը նուիրել։

Իշխանական աթոռին թափուր մնալն յառաջ բերող պատահարք Պերլինի դաշնագրով սահմանեալ պայմաններէ դուրս անակնկալ երեւոյթ մ՚առին. Աղեքսանդր իշխանի հեռացմամբ հաստատեալ իշխանական խնամակալութիւնը չկրնալով իւր մէջ ներկայացունել բոլոր կուսակցութիւններն, համաձայն իշխանապետութեան կազմական կանոնադրին, չկրցաւ հետեւաբար Տէրութեանց ընդհանուր վաւերացումն ստանալ իւր օրինական տեսակէտով եւ դժուարութեան գլխաւոր պատճառ եղաւ վասն ընտրութեան իշխանին։

Այս դժուարութիւնները բառնալու համար, Բ. Դուռը պարտականութիւն սահմանած էր տեղակալութիւն մը եւ Նախարարութիւն մը կազմել որուն անդամք կարենան ամեն կուսակցութիւնները ներկայացունել։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնն այն ժամանակ Նախամեծարութիւն պահանջած լինելով իրեն համար, եւ այս պահանջում ընդունուած չլինելով միւսներուն կողմէ, անհամաձայնութիւն յառաջ եկաւ միմեանց հակառակ եղող այս քաղաքական ուղղութիւններէն։ Ցանժամ Բ. Դուռն յանձնարարեց երկու կուսակցութեանց՝ այնպէս մը բարեփոխել իրենց ծրագիրն որ միահաղոյն գործողութիւն մ՚ընդունուի. եւ այն պահուն յորում հաւանած էին այս կերպ գործելու եւ փափագ յայտնած էին այս հիման վրայ բանակցել իրենց մէջ, աջակցութեամբ Րիզա պէյի, որ այս նպատակաւ Սոֆիա ղրկուած էր, խռովութիւնք ծագեցան ի Սիլիստրէ եւ Ռուսճուք, կուսակցութեանց միջեւ կեցած փոխադարձ վստահութիւնը խանգարեցին եւ տարաբաղդաբար չկրցաւ համաձայնութիւն գոյանալ գլխաւորաբար այն պատճառաւ որ Զանքոֆեանք մերժեցին բանակցել։

Խնդրոյն այս զանազան երեւոյթներն արդէն հաղորդուեցան ձեզ իմ նախորդ մանրամասն հեռագրերովս։

Ուստի այն կառավարութեան՝ որուն քով ներկայացուցիչ կարգուած էք՝ արդար գնահատման ենթարկելով պուլղարական խնդրոյն արտասովոր վիճակը զոր ուրուագծեցի և որ ընդհանուր խաղաղութեան կը մերձենայ, կը խնդրեմ որ նորա սիրայօժար և լուրջ ուշադրութիւնն հրաւիրէք մեծ Տէրութեանց միջեւ կարծեաց փոխանակութեան մը պէտքին վրայ, որպէս զի միջոց մը խորհուի հարթել իշխանապետութեան այժմեան դժուարին կացութիւնն և պուլղար ժողովրդեան ներկայացուցին մէկ կամ երկու ընտրելիք իշխանական պաշտօնին, գոհացում տալու համար այն խնդրանաց զոր առժամեայ կառավարութիւնը չդադրիր այս նկատմամբ մեզ ուղղելէ։

(Ստորագր.) ՍԱՅԻՏ

ՍԸՐ ՍԱԼԱՐ ՃՈՒՆԿ

Ի մօտոյ մայրաքաղաքս կ՚սպասուի Սըր Սալար Ճունկ՝ առաջին նախարար Հայտէրապատի Նիզամի մահմետական իշխանին։ Բազմաթիւ հետեւորդներ կ՚ընկերանան Սըր Սալար Ճունկի որ այս պահուս Եգիպտոս կը գտնուի ուր տասն օրի չափ մնալէ յետոյ Կ. Պոլիս պիտի գայ և աստի Լոնտոն պիտի ուղեւորի ներկայ գտնուելու Վիքդորիա Թագուհւոյն յոբելեանին։ Հայտէրապատի պետութիւնն անկախ երկիր մ՚է, թէեւ իրապէս Անգլիոյ թեարկութեան ներքեւ. Այդ իշխանապետութեան Նիզամն անգլ. կառավարութեան հանդէպ նոյն դիրքն ունի ինչ որ ունի Եգիպտոսի Խտիւն օսմ. կայս. կառավարութեան հանդէպ։ Գրեթէ 15 միլիոն մահմետական բնակչաց կը հրամայէ նա։ Նախարարապետ Սալար Ճունկ հնդիկ չէ, այլ արաբական ծագում ունի։ Իւր բարձր պաշտօնէն հրաժարած է անձնական տկարութեան պատճառաւ։ Շատ լաւ կը խօսի անգլիաբէն և ֆրանսերէն լեզուները։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ

Բ. Դուռը շրջաբերական հեռագիր մ՚ուղղելով մեծ Տէրութեանց քով գտնուող օսմ. դեսպանաց, անգլօ-եգիպտական նոր պայմանագրոյն կնքմամբ եգիպտական խնդրոյն տուած լուծումը ծանոյց։

Մինչեւ երէկ տակաւին ոչ մէկ Տէրութիւն պատասխանած էր Բ. Դրան այս զեկուցման։

Սըր Տրըմընտ Ուոլֆ այս երեքշաբթի աւուր թղթատարով Անգլիա ղրկեց կնքեալ պայմանագրոյ պատճէնը։

Կը կարծուի թէ անգլ. արտասովոր պատուիրակը դեռ երկու շաբաթ մայրաքաղաքս պիտի մնայ։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻՆ

Օսմ. Ռէժիի տնօրէնութիւնը բանակցութեան մէջ է Հանրային Պարտուց վարչութեան հետ, երկարելու համար պայմանաժամն այն պայմանագրոյն որուն համաձայն Ռէժին տարեկան գումար մը կ՚ստանայ օսմ. ծխախոտին յեգիպտոս ներմուծմամբ իւր հասութից նուազման իբր փոխարինութիւն։ Ռէժիի վարչութիւնը միեւ նոյն ժամանակ ձեռնարկներ ըրած է Բ. Դրան մօտ որպէս զի, եթէ հնար է, եգիպտական նոր պայմանագրոյն կցուի յօդուած մը որ ապահովէ Ռէժիի շահերն, առանց վնասելու Եգիպտոսի ելեւմտից

* *

Ռէժիի հիմնադրաց ընդհանուր ժողովն, որոյ գումարումը ծանուցուեցաւ, աւարտեր է իւր գործը։ Ժողովը գլխաւորաբար վիճաբաներ է տեղեկագրի մը վրայ զոր պատրաստած էր Պ. Պրիւս՝ Նախագահ Օսմ. կայս. Պանքայի Լոնտոնի վարչութեան, իւր ի Կ. Պոլիս եւ յեգիպտոս ուղեւորութեան առթիւ։ Ռէժիի դրամատեարք համաձայններ են ինչ ինչ վարչական բարւոքմանց վրայ, որք կ՚առաջարկուին, ինչպէս նաեւ պաշտօնէից փոփոխման առաջարկի մը վրայ։ Կարծեաց փոխանակութիւնք եղեր են նաեւ ներկայ շրջանի շահագործման արդեանց վրայ։ Թէեւ հաշուեկշիռը պատրաստուած չէ տակաւին, սակայն կը կարծուի թէ բացը մէկ միլիոն ֆրանքէն աւելի պիտի լինի, այսինքն պակաս նախորդ տարւոյ բացէն, որ էր 2,500,000 ֆրանք։

ԿԵՂԾ ԿՈՄՍ ՄԸ

Երեքշաբթի օրէն ի վեր Բէրայի ոստիկանութեան և ռուսական հիւպատոսարանին կատարած քննութիւններէն ու խուզարկութիւններէն երեւան ելած է թէ Քօնդ տը Թուլուզ-Լոտրէք կոչուած անձը, որոյ ձերբակալման պարագաները պատմեցինք, Նիքօլա Սավին անուն փախստական մ՚է, երբեմն տեղակալ ռուսական բանակին մէջ, որուն վրայ կը ծանրանան երբեք ամբաստանութիւնք՝ խարդախութիւն, խաբէութիւն և հրձիգութիւն։ Այդ երիտասարդ երկար ժամանակէ հետէ կը փնտռուէր Բեդերսպուրկի ոստիկանութեան կողմէ որոյ ձեռքէն քանիցս փախած էր. Իւր թղթոց մէջէն գտնուած են պանդոկապետներու, դերձակներու և այլոց պահանջաթուղթեր, թղթակցութիւնք՝ [illegible] եւ այլ դրամատանց հետ, թղթատարական ստացագրեր եւ այլք. Թէպէտ Լիւքսէմպուրկի պանդոկէն Ղալաթա-Սէրայ փոխադրուած ժամանակ առաջին օրը քարտուղարի մը սենեակն յանձնուեցաւ անոր, սակայն տեսնելով որ անհանդարտ կը կենար, ոստիկանութիւնն հարկադրուած էր բանտ իջեցունել զայն։ Ֆրանսական հիւպատոսարանն յայտարարած լինելով թէ իբր ֆրանսական հպատակ չճանչնար այդ պարոնը, ոստիկանութիւնն յանձնեց զայն ռուսական հիւպատոսարանին։ Երբ այս որոշում հաղորդուեցաւ իրեն, ամբաստանեալն աներդեց ոստիկաններն եւ մինչեւ իսկ փորձեց ձեռք վերցունել անոնց վրայ։ Ոստիկանութեան քննիչ Պ. Պօնէն տեսնելով զայս, հրամայեց որ բռնութեամբ տանին զնա ի հիւպատոսարան, հետեւաբար չորս ոստիկանք բռնեցին անոր ձեռքերէն։ Նիքօլա Սավին դարձեալ ուզեց դիմադրել եւ կը պատմուի իսկ թէ փորձեր է կից մը զարնել Պ. Պօնէնի, սակայն ոստիկանութեան քննիչն յաջողեր է արագ շարժմամբ մ՚ազատիլ այս հարուածէն։

Վերջապէս, Նիքօլա Սավին՝ գունատ, մոլեգին աչօք դուրս հանուելով Ղալաթա-Սէրայէն՝ Բէրայի չխտակ ճամբէն հետիոտն տարուեցաւ հիւպատոսարան որ երէկ Օտեսայի շոգենաւով Ռուսիա ղրկեց զնա։

ԺԱՄԱՆՈՒՆՔ

Երէկ եւ առջի օրը մայրաքաղաքս հասան, երբեմն Հալէպի և ապա Հիճազի կուսակալ Ճէմիլ փաշա՝ ճիտտէէն, Մեծ-Եպարքոսին աներ Մահմուտ Սաֆֆէդ փաշա՝ Նախագահ Աքեայի պատժական ատենին, աւստրիական դեսպանատան Նորընտիր խորհրդական Պ. Շիէզլ որ կը յաջորդէ Պ. Վէպէնոյի, Դանուբի յանձնաժողովոյ ֆրանսական պատուիրակ Րէվէրսօ մարքիզը, Բարձր. Նուպար փաշայի դուստրը Տիկին Քաքամաճեան որ ամբան եղանակը մայրաքաղաքս պիտի անցունէ եւ Պ. Թրէսինէ՝ տնօրէն յոգեմնաւային համանուն ընկերութեան որ գնացած էր Արչիպելագոսի և Իզմիրի գործակալութիւններն աչքէ անցունել եւ աստի Օտեսա կ՚ուղեւորի։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտին և բոլոր Նախարարք չորեքշաբթի իրիկուն Եըլտըզի պալատն հրաւիրեալ էին և ճաշն անդ ըրին։

—Հանրային Պարտուց վարչութեան հաշուակալ Րիֆաթ պէյ, Ելմտական պաշտօնատան մէջ նորահաստատ ելմտական քննչութեան դիւանի ([illegible]) տնօրէն պիտի անուանի։ Րիֆաթ պէյի յաջորդած է Զմիւռնիոյ Հանրային Պարտուց վարչութեան նախորդ տնօրէն Շէմսէտտին պէյ։

—Իզմիրի [illegible] և [illegible] լրագիրք որք իբր մէկ ամիս առաջ դադարման դատապարտուած էին, վերստին հրատարակուելու հրաման ստացեր են։

—Անգլ. դեսպան Սըր Ուիլեմ Ուայթ երեքշաբթի իրիկուն հեռագիր մ՚ստացաւ Վիքդորիա Թագուհիէն որ շնորհակալութիւն կը յայտնէր այն բարեմաղթութեան համար զորս դեսպանն հեռագրաւ ուղղեր էր Վեհափառութեան ուղղած էր ի Պալմօրալ։

—Երէկ մայրաքաղաքս վերադարձան Ծովային տեղակալ Մէհմէտ, Ահմէտ և Հասան էֆէնտիներն որք Ֆիումէի զինագործարանը կը գտնուէին իրենց ուսումը կատարելագործելու համար։

—Իզմիրի ռուսական նորընտիր հիւպատոս Պ. Իւարիանոֆ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ երէկ։

—Ի նպաստ Բէրայի Աղքատախնամ Տիկնանց ընկերութեան և Արնավուտգիւղի հրկիզելոց մեծ հանդէս մը պիտի տրուի ֆրանսական դեսպանատան պարտէզին և սրահներուն մէջ ընդ հովանաւորութեամբ Մոնդէպէլլօ կոմսուհւոյն։ Հանդէսը պիտի սկսի այսօր եւրոպական ժամ 3ին 8 և պիտի շարունակուի վաղը 9ին կէս գիշեր։ Մուտից տոմսի գինն է 20 ղրշ. Հանդիսականք պիտի գտնեն կերպ կերպ զբօսանքներ, ձկնարան, վաճառատուն, ծաղկարան, ձիարշաւ, վիճակահանութիւն, վայրկենական լուսանկար, կրկէս եւն. Զափաւոր գներով ըմպելիներ պատրաստուած են և նուագածութիւնք պիտի լինին մինչեւ վերջը։

—Բերայի Յունաց Սիլլօղոս հրաւիրուած լինելով իւր կողմէ ներկայացուցիչ մը ղրկել Աթէնքի Համալսարանի հիմնարկութեան 50րդ տարեդարձի հանդիսին, այդ պատուիրակութեան պաշտօնն յանձնեց [illegible] Վասիատէսի որ Աթէնք ուղեւորեցաւ։

—Երէկ, Վլանկայի շոգենաւով մայրաքաղաքս ժամանեցին Պուքրէշի [illegible] անուն երաժշտական ընկերութեան ան-

գամներէն 105 հոգի որոց ի պատիւ դաշտային մեծ հանդէս մը պիտի տրուի ի Թարապիա, Թէվֆընիայի անդամոց կողմէ։

—Ոստիկանութեան Նախարարութիւնն ու մաքսային վարչութիւնը միջոցներ ձեռք առած են արգիլելու համար անբարոյական պատկերներու և լուսանկարներու մուտքն ի Կ. Պոլիս։

—Յունաց Պատրիարքարանի Սինոդի անդամակցութենէ դադարեալ Մետրապոլիտք հրաման ստացած են իրենց վիճակները վերադառնալ. Էնոսի Մետրապոլիտը մեկնած է արդէն և Կեսարիոյ, Քասանտրիոյ և Տիւրանձոյի Մետրապոլիտք եւս պիտի մեկնին յառաջիկայ շաբթու։

—Իտալիոյ դեսպանատունը վաղը Թարապիոյ ամարանոցը կը փոխադրուի։

—Արար գրագէտ և էլ-Ճէվայէպ լրագրոյ նախկին տնօրէն Ահմէտ Ֆարիս էֆ. չորեքշաբթի առաւօտ Կ. Պոլիս եկաւ ուր պիտի անցունէ ամրան եղանակը։

—Երէկ մէկմէկ ամսական վճարուեցաւ ոստիկանական պաշտօնէից և ժանտարմայից։

—Վեհ. Սուլթանն հրամայած է Քաղաքապետութեան՝ քարափ մը շինել Թարապիոյ գերմանական նորակառոյց դեսպանատան առջեւ, որոյ գետինն եւս, ինչպէս կը յիշուի, նուիրուած էր Ն. Վեհափառութեան կողմէ։

—Նախընթաց օր տասնամեայ տղայ մը որ լողալ չէր գիտեր, Ազա Գափուի առջեւ ծով մտնելով խեղդուեցաւ։ Դիակն երէկ գտնուեցաւ նոյն ծովեզերքէն։

—Մեծ-Եպարքոսի քարտուղար-թարգման Վէքիլ էֆ. ի տասն-չորսամեայ դուստրը, Օր. Աննէդ Վէքիլ, մեռաւ չորեքշաբթի առաւօտ և յուղարկաւորութիւնը մեծաւ շքով կատարուեցաւ ի Բերա, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան մը։

—Առջի օրը Ախըր-գափուի ծովեզրը մարդու մը դիակ գտնուեցաւ զոր ալիքները ցամաք նետած էին։

Ֆրէտ. Լէյլանդ ընկերութեան ԱԲԵՆԻԱՆ շոգենաւը, նաւապետ Բրայեր Լիվրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Փարիզ, 24 մայիս

Հանրապետութեան նախագահը խնդրեց Երեսփոխանական Ժողովոյ նախագահ Պ. Ֆլօքէէ կազմել նոր Նախարարութիւնը։ Պ. Ֆլօքէ վաղիւ պիտի պատասխանէ։

Արտաքին գործոց նախարար Պ. Ֆլուրէնս այս առաւօտ ընդունեց օսմանեան դեսպան Էսատ փաշան։

Փարիզ, 25 մայիս

Պ. Ֆլօքէ տրամադիր է եղեր պահել նախորդ նախարարութեան անդամներէն ոմանս, գլխաւորապէս զՊ. Ֆլուրէնս եւ Ջօր. Պուլանժէ. ելմտական նախարարութիւնը պիտի առաջարկէ եղեր Պ. Ռուվիէի։ Սակայն Պ. Ֆլուրէնս տրամադիր չթուիր ընդունիլ. Ի մի բան, դժուարութիւնք տարածայն են արդի բանակցութեանց վերջնական ելից վրայ։

Փարիզ, 25 մայիս

Պ. Ֆլօքէ մերժեց նոր Նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

Փարիզ, 26 մայիս

Հանրապետութեան նախագահին հրաւիրանօք Պ. տը Ֆրէսինէ Ելիզէի նախագահական պալատը գնաց խորհրդակցելու համար կացութեան վրայ։

Փարիզ, 26 մայիս

Կը կարծուի թէ Պ. տը Ֆրէսինէ ընդունած է նոր Նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

Բեդերսպուրկ, 25 մայիս.

Կայսերական հրովարտակ մը կ'արգելու օտար ազգաց հող գնել կամ ցկեանս ստանալ Ռուսիոյ Նուաճանգաստ և քաղաքաց անմիջական շրջակայքը։

Բարիզ, 26 մայիս.

Բարիզի Օբէրա-Քոմիք Թատրոնն հրոյ ճարակ եղաւ։ Զոհերուն ցուրդ ծանօթ թիւն է 19 մեռեալ և 60 ի չափ վիրաւոր։

Լոնտոն, 25 մայիս.

Տարեկան մեծ ձիարշաւը տեղի ունեցաւ յէբսոմ, եւ Տէրպիի մեծ պարգեւը շահեցաւ Մէրըլ Հէմբըն ձին, երկրորդ եղաւ Պէյըն եւ երրորդ եղաւ Մօբըլէ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 15 մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պահ.քայի)	....	111 5/8
3 » » » (վճռ.կնին)	....	111 1/4
3 » Բարիզի » (պահ.քայի)	....	22 67 1/2
3 » » » (վճռ.կնին)	....	22 75

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դրահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ծ	Սէրի	16 10
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 37
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 38
Բարձրագոյն գին	»	15 39 1/2
Նուաղագոյն »	»	15 38
Կէս օրին	»	15 39 1/2

ԻՍԹԻԳՐԱԺԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	40 38
Այս առաւօտ	40 35
Կէս օր	40 35

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն 1858) 1862)	A	Սէրի		25
» 1860) » 1863) » 1872)	B.	»		14 30
» 1865) » 1869) » 1873)	C	»	0.	15 38

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ երեկոյան գոցուեցաւ	(Գ. Կ.)	82 30
Այս առաւօտ բացուեցաւ		82 20
Կէս օրին		82 20

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	3	35
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ. »	7	
Պանք տը Գօնս	» »	5	15
Սօս. Շամէ է վայեօր	» »	3	35
Թրամուէյ	» »	300	
Բումէլի երկաթուղի	Ֆր.	34	50
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—	
Բաժնեթուղթ Լաւրիոսի	»	81	

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 26 Մայիս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ			103 7/16
Օսմ. »	Սէրի Դ.	բացուեցաւ	14 3/4
» »	»	գոցուեցաւ	14 7/16
» »	» Ա.		24 1/2
» »	» Բ.		14 3/4
0 »	» Գ.		14 3/8
Օթօման 1871			77
փոխառութիւն 1877			89
Պանք Օթօման			10 3/8
Ռուսական փոխառ. 1873			98 3/4
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)			74 3/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)			97 1/2
Ջայրա Սանիէ			71 3/4
Օսմանեան (փոխառ. Բօչիլտ)			97 3/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %			— —
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ			— —

Վիեննա, 26 Մայիս, ժամ 4 երեկոյ

փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	127 45
Օսմանեան երկաթուղի	16 20

Բարիզ, 26 Մայիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %				108 45
» » 3 %				81 17 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ	Սէրի Դ.		բացուեցաւ	14 60
» »	»		գոցուեցաւ	14 60
» »	» Բ.			14 55
» »	» Գ.			14 50
Օսմանեան երկաթուղի				33 25
» Ծխախոտի բաժնեթուղթք				— —
Պանք Օթօման				512 50
Քրէտի Լիոնէ				551 25
» Ֆօնսիէ				1370
Բաժնետոմս Լիոնի				1222 50
Սուէզի Ջրանցք				2023 75
Ռուսական 5 % 1877 ի				101
Իտալական Ռանթ				98 70
Եգիպտական միացեալ				376 25
Սպանիական (արտաքին)				66 1/2
Բրիօրիթէ Թիւրք				361 2
5 % Հելլենական				360
Չէք Լոնտրայի վրայ				25 21

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՎԱՆ, 28 ապրիլ

Նահանգիս կուսակալ Վսեմ. Խալիլ փաշայի տեղս հասնելէ յետոյ հրամայած առաջին գործն ընդհանուր գոհունակութեան արժանացաւ։

Վանայ ծովու վրայ բանող նաւերն որք կը պատկանին Աւանց գիւղացւոց, հինգ վեց ամսէ ի վեր դադրեցուցած էին իրենց երթեւեկութիւնն և այդ պատճառաւ գիմացի եզերքէն փոխադրելի ապրանքները չկրնալով փոխադրուիլ, նոցա գներն երկպատիկ և եռապատիկ բարձրացան. ցորեանը 17 ղրշ.էն բարձրացաւ 30ի, ածուխը լիտրն 2 ղրշ.էն 5ի, փայտի չէքին 20 ղրշ.էն 60ի ելն։ Նաւերու դադարման պատճառ եղած էր քաղաքապետութեան մէկ տնօրինութիւնն, որով նաւերէն տարեկան 150-200 ղրշ.ի տուրք մը կը պահանջէր, մինչ նաւատէրք առարկելով թէ իրենք արդէն ըէդըըէ-ի տուրքը կը վճարեն, կը պնդէին կամ վերջին և կամ առաջին տուրքէն զերծ մնալ։ Սոյն խնդիրը բազմաթիւ հեռագիրներու առիթ եղած էր, զորս թէ նաւատէրք, որք քաղաքապետութեան տնօրինութեան դէմ կը բողոքէին, և թէ քաղաքապետութիւնն, որ իւր պահանջն օրինական սահմանի մէջ լինել կը յայտարարէր, ուղղած էին առ կեդր. կառավարութիւն։

Վսեմ. կուսակալին Վան հասնելէն երկու օր յետոյ, իւր առաջին այցելութիւնն եղաւ, այցելութիւն մը Վանայ ծովուն և նաւուց։ Երբ Խալիլ փաշա ծովեզերքը կը հասնի, նաւահանգիստը կեցող նաւուց վրայ շարժում մը չնշմարելով, կը հարցունէ թէ ի՞նչ է պատճառն այս անգործութեան. պատճառը կը յայտնուի և Ն. Վսեմութիւն անմիջապէս հրաման կ'ընէ շարունակել իրենց երթեւեկն և խնդիրնին ներկայացնել իւր նկատառման։ Յաջորդ օրը նաւուց երթեւեկութիւնն սկսաւ և նաւատէրք ընդարձակ գրութեամբ մը իրենց խնդիրը ներկայացուցին Վսեմ. կուսակալին, քաղաքապետութեան սահմանած տուրքէն ի զատ բողոքելով ինչ ինչ զեղծմանց դէմ։ Վսեմ. կուսակալը խոստացած է նկատողութեան առնուլ նոցա խնդիրն։ Իբր արդիւնք նաւերու երթեւեկի շարունակութեան, ցորենի չափն 30էն իջաւ 18-20 ղրշ.ի։ Վսեմ. կուսակալի սոյն տնօրինութիւնը մեծ գոհունակութիւն պատճառեց համայն ժողովրդեան, որ իւր անհրաժեշտ պարէններէն քանիները սուղ գնով գնելու պարտաւորուած էր, որպէս զի քաղաքապետութիւնը տարին 7-8000 ղրշ.ի տուրք մ'առնար նաւատէրերէն։

—Երէկ խիստ փառաւոր հանդէսիւ կատարուեցաւ Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձն. երբէք այսչափ գեղեցիկ հանդէս մը չէր եղած ի Վան. քաղաքապետութիւնը պաշտօնական ընդունելութեան համար վրաններ պատրաստած էր քաղաքի միջին դաշտէն դուրս տարածուող ընդարձակ գետնին վրայ։ Ցերեկի ժամ 7ին բոլոր պաշտօնեայք իրենց համազգեստներով շնորհաւորութեան գնացին Վսեմ. կուսակալին, որ վրաններու ներքեւ ընդունեց զանոնք։ Գեր. Ալէաթճեան Սրբազան գեղեցիկ ուղերձ մը կարդաց, բացատրելով հայ ազգի դարաւոր և անխախտ հաւատարմութիւնն, և դաւ յայտնելով որ կարգ մը անձինք ուղերձին ատուեր բերել այդ անջինջ հաւատարմութեան վրայ։ Սրբազանի ուղերձն ընտիր տպաւորութիւն մը թողուց Վսեմ. կուսակալի և բոլոր ներկայից վրայ։

Երեկոյին եղաւ մեծ լուսավառութիւն մը. հազարաւոր ճրագներ լուսաւորած էին վրաններն, յորս քաղաքապետութիւնն հացկերոյթ մը տուաւ քաղաքային և զինուորական պաշտօնէից. սեղանին կը նախագահէր Վսեմ. կուսակալն, առընթեր ունենալով Գեր. Գրիգորիս Սրբազան. զինուորական և ժողովրդական նուագածութիւնք եւ հրաձգութիւնք կը զուարճացնէին հանդիսատես հազարաւոր ժողովուրդը։ Վսեմ. կուսակալի ապարանքը լուսոյ մէջ կը ծփար, բոլոր պաշտօնէից տուները լուսաւորուած էին, որպէս նաև ամբողջ շուկայն որ բաց մնաց մինչեւ գիշերուան ժամ 3. Ժողովրդային նուագածութիւնք բոլոր թաղերու մէջ զբօսեցուցին ժողովուրդը մինչեւ առաւօտ, ամենուրեք անհամար էին ժողովրդական բերկրութեան և հաւատարմական զգացմանց յայտարար նշաններ։

—Պ. Մարտիրոս Աճէմեան՝ որ քաղաքիս հեռացուեցաւ քանի մը շաբաթ առաջ և իրեն յայտնուած էր որ Կ. Պոլիս պիտի տարուի՝ ղրկուած է Գոնեա նահանգի Կարա-Բօչար գաւառը։

ՕՐՏՈՒ, 3 մայիս

Օրտու այսուհետեւ կրնայ համարուիլ բանուկ նաւահանգիստ, քանի որ խճուղին՝ որ բացուած էր 84ի աշնան՝ հուսկ ուրեմն սկսած է ծառայել բարձացեալ նպատակին։

Զառայէն, Տիվրիկէն, Արաբկիրէն, Խարբերդէն ուղղակի, և մինչեւ Կիւրինէն՝ Սըվազի վրայով՝ Օրտու կ'երթեւեկեն ջորեպանք և ճանապարհորդք. Պոլսէն Օրտու կ'ելնեն ճանապարհորդք որք կ'երթան վերոյիշեալ քաղաքները. Նոյնպէս նոյն քաղաքներէն կ'իջնեն Օրտու՝ երթալու համար Պոլիս և կամ այլուր։ Ճանապարհորդք և ջորեպանք կը հաւատեն թէ Օրտուի խճուղին կարճ է, հանգիստ և դիւրին։ Քաղաքիս մէջ խսկ թէ՛ ճանապարհորդաց և թէ՛ ջորեպանաց համար պակաս չեն իջեւաններ ուր կրնան հանգիստ ընել աժան վարձքով։ Երբ սարուի շինութիւնն վեց ժամու ճանապարհին որ մնացած է Տիվրիկի և Արաբկիրի միջեւ, այն ատեն կարելի պիտի լինի կառքով իսկ երթեւեկել Օրտուէն ուղղակի Խարբերդ և աւելի անդին։ Պատրաստ կառքեր կան արդէն և ջանքեր կը լինին նոցա թիւն աւելցնելու։ Վաճառականք՝ վստահ ճանապարհի ապահովութեան և լաւ համաղուած ուղին առաւելութեանց, հրաման տուած են իւրեանց Պոլսոյ գործակատարաց Օրտուի վրայով ղրկել իւրեանց ապրանքներ, որով կ'ունենան խընայողութիւն ժամանակի և ծախուց։

Գործակատարք հաստատուած են Օրտու եւս, և արդէն կը գործեն մասնաւոր խնամով՝ աջակցութեամբ Քաղաքապետութեան Գոյմագամ պէյին և տեղւոյս երեւելիներէն Չիլճեան Գէորգ էֆէնտիի։

Կարաւանք՝ չափաւոր վարձքով՝ Օրտուէն ի Տիվրիկ և յԱրաբկիր կը փոխադրեն վաճառքներն որք Պոլսէն կը ղրկուին։ Քաղաքիս կառավարութիւնը ընկերակցին ոստիկանք մինչեւ երեք աւուր ճանապարհ. բաց աստի՝ ճանապարհին վրայ՝ տեղ տեղ կան պահակներ որք պահականոցէ պահականոց կը յանձնեն կարաւաններն. այսպէս ուրեմն, ապահովութիւնն երաշխաւորուած է։

Կը յուսանք թէ բամբակի, ալիւրի, ցորենի, գարիի, գինւոյ, չամիչի առատութիւն առնու նոր կենդանութիւն, քանզի հաղորդակից ցամաքային քաղաքներէն մեծ քանակութեամբ կը բերուին յՕրտու և կը ծախուին ձեռնտու գներով։ Օրտուցի վաճառականաց կը մնայ չահագործել այդ առաւելութ։

—Պէքիր պէյ՝ քաղաքիս նորընտիր դամադամն՝ մասնաւոր խնամոց առարկայ ըրած է քաղաքին, յարակից գիւղօրէից եւ ճանապարհին ապահովութիւնը. առ այս յառաջացոյց քանի հեծեալ ոստիկաններ գոհացուցիչ ամսականաւ։ Անձամբ կը շրջի քաղաքին մէջ եւ կարեւոր հրահանգներ կուտայ առ որս անկ է. կառավարութեան օրինաց անթերի գործադրման չատ նախանձախնդիր կ'երեւի. չըներ խտրութիւն, անաչառութեամբ կը դատէ. կը փափաքի վերջապէս արժանապէս վարել իւր պաշտօն եւ ծառայել երբ'րին. կը մաղթենք որ կարող լինի իւր փափաքներն իրագործել.— Յոյներ եւ Հայեր ընտանեօք կը գաղթէին Ռուսաստան եւ կամ այլուր. Պէքիր պէյ կեցուց զանոնք եւ խոստացաւ բառնալ իւրեանց գաղթման պատճառները։

Մ. Ղ.

ԴԱՐԴԱՆԵԼ, 11 Մայիս

Դարդանելի նեղուցը անցք մ'ըլլալով Արչիպելագոսէն եւ Մարմարայէն նաւարկող շոգենաւոց, այլ եւ այլ անծանօթ ու կեղծ փարձանաւոր ազգայիններ անպակաս կ'ըլլեն քաղաքս առ ի հայթայթել նպաստ, տոմսակ կամ անցագիր տեղւոյս Թաղ. Խորհրդոյ և այլ մասնաւոր պաշտօնեայն անձանց կողմանէ։ Այսպիսիներէն ձանձրացեալ, հարկ կը համարինք հրապարակաւ ծանուցանել թէ յետ այսմ եթէ պատահի վերստին այսպիսի անծանօթ և ոչ վկայեալ աղքատներ, ոչ ուստեք օգնութիւն գտնելով անպատասպար պիտի մնան. քաղաքիս ազգային սնտուկը չքաւոր եւ տանել աղքատները պահել պարտաւոր է, եւ ոչ թէ նոցա իրաւունքն այսպիսի բախտախնդիրներու եւ ծոյլ կամաւոր աղքատներու յանձնել։

—Տեղւոյս Ազգ. Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին վերատեսուչ Մեծ. Սարգիս էֆէնտի Երեւեան յանցելումն քաղաքս եկած էր ազգ. պաշտօնիւ. նոյն օրերուն մէջ այցելած ու խորախուսած էր երկսեռ վարժարանիս ուսանողներն յուսադրութիւն եւ յաջողութիւն, և իւր ազգաւ յորդորներով մեծ տպաւորութիւն թողած ուսանողաց վրայ։ Այս անգամ չմոռնալով քաղաքիս վարժարանն, բարեհաճած է նուիրել հինգ կտոր մեծադիր ընտիր տեսարկէն աշխարհագրոյց տախտակներ։

—Վալաքիս Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն զգալի նորոգութեան պէտքն անհրաժեշտ լինելով, այս օրեր տեղւոյս բարեպաշտ ազգայիններ հանգանակութեան ձեռնարկելին եւ քսան հազար ղրուշի մօտ գումար մը հանգանակուեցաւ։

Գ. Տ. Վ. Ճ.

ԲԱՐԵՑԱՄԱՐ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բրուսիոյ առաջին Թագաւոր Ֆրէտէրիք Վիլհէլմ, մեծին Ֆրէտէրիքի հօր արտակարգ գործերը ծանօթ են ամենուն։ Իւր ամենէ արտասովոր մենամոլութիւնն էր բարձրահասակ մարդոց համար ունեցած ադապատանքն. ոչ մէկ բան կը խնայէր բարձրահասակ մարդիկ ձեռք ձգելու համար։ Կը պատմեն թէ առեւանգել տուաւ իտալացի աբբայ մը պատարագ մատուցած միջոցին, և թէ դարձեալ իտալացի պանդոկապետ մը իւր երկրէն յափշտակուելով՝ երսուն տարի ծառայեց արքունի պահապան զօրաց մէջ։ Նոյնպէս միտքը դրած էր իւր Պետութեան մէջ մշտնջենաւորել արտասովոր մարդոց ցեղ մը։ Հետեւաբար, միանգամայն կը ջանար այդ մարդոց հայթայթել կարելի եղածին չափ բարձրահասակ կիներ։

Օր մը, Բոցտամէ Պերլին երթալու միջոցին, հանդիպեցաւ բարձրահասակ աղջկան մը, երիտասարդ, բարեկազմ և բաւական սիրուն։ Զայն տեսնելուն պէս որոշեց իւր զօրականներէ միոյն տալ այդ աղջիկն։ Խնդիրը զայն իւրացնելուն վրայ էր։ Սակայն վարպետորդի թագաւորը չատ հնարքներ ունէր ի պատրաստի և երկար բարակ չչարչարեց միտքը։

—Ո՛վ, աղջի՛կ, ո՞ւր տեղացի ես, հարցուց նմա։

—Սաքսոնիացի, Վեհափառ Տէր։

—Ի՞նչ գործ ունիս Պերլինի մէջ։

—Եկայ քանի մը բան գնել չուկայէն և ապա երկիր պիտի դառնամ։

—Ամուսնացա՞ծ ես։

—Ո՛չ, Վեհափառ Տէր։

—Մտի՛կ ըրէ. Ցանձնաբարութիւն մ'ունիմ, վերադարձիդ կրնա՞ս կատարել։

—Գիտէք թէ ձեր խօսքերն հրամաններ են և չատ երջանիկ պիտի լինիմ Ձեր Վեհափառութեան ծառայութիւն մը մատուցանելով։

—Լա՛ւ, վերադարձիդ հարկաւ Բոցտամէն պիտի անցնիս, և իմ կողմէս նամակ մը պիտի տանիս հրամանատարին. հրաման մը կար զոր մեկնած ատենս մոռցայ տալու։ Ոսկի մը պարգեւ պիտի տամ քեզ։

—Ձեր Վեհափառութիւնը կրնայ վստահ լինիլ վրաս։

—Լաւ ուշ դի՛ր որ քեզ անձամբ կը վստահիմ այս նամակն, և դու միայն պարտիս տիրոջն յանձնել զայն։

—Ձեր փափաքանաց համաձայն պիտի վարուիմ, Վեհափառ տէր։

Նամակն անմիջապէս գրուեցաւ, կնքուեցաւ և ոսկւոյն հետ յանձնուեցաւ գեղանի Սաքսոնուհւոյն որ փութաց իւր երկրին ճամբան բռնել։

Դժբաղդաբար Ֆրէտէրիք-Վիլհէլմի մենամոլութիւնը ծանօթ էր և հաւանական է որ գեղջկուհին իւր երկրէն մէջ քանիցս կատակներ լսած էր իւր հասակին նկատմամբ։

—Զգուշացիր, կ'ըսէին նմա. եթէ երբէք Բրուսիոյ Թագաւորը քեզ հանդիպի, ալ օժիտդ չպիտի թողու։

Թագաւորին չափ խորամանկ, Սաքսոնուհին որոշեց խաղ մ'ալ ինք խաղալ թագաւորին։

Զգուշացաւ Բոցտամ մտնելէ, հապա քաղաքին դրանց առջեւ պատահելով նկնահասակ պառաւի մը, որ իւր կենդանի հակապատկերն էր, նմա յանձնեց նամակն հանդերձ ոսկւով, պատուիրելով որ իւր ձեռքով տանի հրամանատարին տայ։ Միամիտ խաթունն, այսչափ դիւրաւ ոսկի մը շահելէն խելքը գլխէն թռած, փութաց կատարել իւր յանձնարարութիւնը։

Հրամանատարն, որչափ ալ վարժուած լինէր վեհապետին արտակարգութեանց, քանի մը անգամ չփեց աչերն՝ իւր կարդացածին և մանաւանդ տեսածին հաւատալէ առաջ։

«Նամակաբերս անմիջապէս ամուսնացուցէք Ն... յիշատակելին հետ։»

Ն. յիսնապետը, բանակին ամենէն գեղեցիկ մարդերէն մին, զուգի՛լ այդ խաֆած քաւթառին. ի՞նչ կը նշանակէր այս. Վերջապէս, յիսնապետը ծանր յանցանք մը գործած էր թերեւս և թագաւորն այս ալլանդակ եղանակն կցած էր զայն պատժելու համար։ Այսու հանդերձ, հրամանատարը քէչ մը խիստ կը գտնէր վճռապետը։

Իսկ յիսնապետն յուսահատած էր։ Գայով պառաւին, իրաւ որ չատ դժգոհ չէր երեւեր. նորն իսկ ժպտելի նմանող բան մը կը տեսնուէր բերնին մէջ մնացած երկու չորս ակռաներուն մէջէն, եւ թերեւս կը խորհէր թէ թագաւորը լաւ ճաչակի տէր էր։

Սակայն կարելի չէր բան մ'ընել. Ֆրէտէրիք Վիլհէլմի հետ խաղալ չէր լինէր, և պէտք էր հնազանդիլ. Ամուսնութիւնը կատարուեցաւ նոյն հետայն։

Երբ թագաւորն իմացաւ թէ քթին խնդացեր էին, կրակ կտրեցաւ. բայց որովհետեւ աղջիկն իւր իրաւասութենէն դուրս էր, հրամայեց միայն լուծել ամուսնութիւնը։

Գեղանի Սաքսոնուհին, ամեն վրտանգէ ազատ, ա՛լ անշուշտ չվերադարձաւ Պերլինի շուկայն, եւ կոկորդակիր ծիծաղեցաւ աներկբայ խաղացած խաղին վրայ։

ԵԼԵԿՏՐԱԲՈՅԺՔ

Բազում ի բժշկաց յԵւրոպա եւ յԱմերիկա ելեկտրականութեամբ կը դարմանեն այն ախտերն որոց վրայ դեղերք գրեթէ չեն զօրեր եւ ուր անակնկալ գրեթէ հրաշալի բուժմունք կատարած են այն գրութեամբ դարմանուած հիւանդներու վրայ։

Ոմանք կը կարծեն կը բաւէ ելեկտրական հոսանք ձեռայ մէջ ընդունիլ, այլ ի զուր, ինչու որ նմանօրինակ գործածութիւն մը անհիմն եւ անօգուտ է։ Մարմնակազմութեան սկզբանց հակառակ է որոնքներու, ոլեաց եւ այլ անդամոց վրայ ազդեցնել միայն ձեռաց մէջ ելեկտրականութիւն ընդունել տալով։

Ելեկտրականութեան ստեման եւ գործածելու եղանակին համար բժիշկք միայն կրնան որոշել թէ ելեկտրական հոսանքն մարմնոյն ո՞ր մասին ներգործելու է եւ հիւանդութեան համեմատ ի՞նչպէս հոսանքին զօրութիւնը եւ տեւողութիւնը որոշելու է։

Ահա այս տեսութեամբ է որ Տօքթէօր Գ. Տուզագլեան իրեն ուսումնասիրութեան առարկայ ըրած է ջղային հիւանդութիւններ դարմանել նա եւս ելեկտրական գրութեամբ, երբ հիւանդին ստամոքսը յոդնած է չատ դեղ գործածելով, ուստի մասնաւոր ելեկտրաբոյժ մեքենայ բերել տուած է զոր մասնագէտ բժիշկներ լաւագոյնն նկատած են։

Ելեկտրականն մեթոտով դարմանուող հիւանդութիւնք են, ջղային տկարութիւնք, անկարողութիւն, անդամալուծութիւն, դողդոջում ձեռաց, գլխերնները ոտից ձգտում, կէս գլխի ցաւ, մորթի հիւանդութիւն, ստերոս ցաւեր, հերաթափութիւնք, անմարսողութիւնք, ստամոքսի տկարութիւն, սնդութիւն, լուծում, կաթի պակսութիւն, ձայնի տկարութիւն, եւն։ Տօք. Գ. Տուզագլեան կէսօրէն յառաջ ճառատէն Ներտիպանիը եկեղեցւոյն մօտ թիւ 117 տան մէջ կը գտնուի ամէն օր մինչեւ կէս օր. ամէն երկուշաբթի կէս օրէ վեր Պաղչէ-Գափու Իզզէ գառուլու Միւսիւ Սինապեանին դեղարանն ուր ուրբաթ օրերը կէս օրէ վերջ աղքատաց ձրի կը նայի, և ամեն չորեքշաբթի կէս օրէ վերջ Բերայ մեծ փողոց թիւ 168 Բիւչիւքեան եղբարց դեղարանը կը գտնուի։ Տօք. Գ. Տուզագլեան յետ մանրախոյզ քննութեան եթէ հարկ տեսնէ այն ատեն միայն ելեկտրականութեամբ պիտի դարմանէ այնպիսի եղանակաւ ելեկտրական հոսանքն մարմնոյն մէջ շրջեցնելով որ ցաւ կամ անհանգստութիւն չպատճառէ։

1—6 ՏՕԹ. Գ. ՏՈՒԶԱԳԼԵԱՆ

ԱԶԴ

Լաւ հայերէնի և ֆրանսերէնի հըմուտ երաշխաւորեալ վարժուհի մը կը փնտռուի, պատուաւոր ընտանիքի մը կողմէ՝ գոհացուցիչ ամսականաւ. Դիմել ի խմբագրատուն։ 1—3

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ

ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԵՑԷՔ

ՏՐ. ԺՈԶԷՖ ԲՐՈՄԸՐ, որ վերջերս Վիէննայէ աստ եկած է, պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ իւր հիւանդները կ'ընդունի Թէպէ-պաշի փողոց թիւ 39, և մասնաւորապէս կ'զբաղի ներքին հիւանդութեանց դարմանմամբ։

Խորհրդակցութիւնք ամեն օր ցերեկուան ժամը 10 էն (ը. ե.) և 2 էն 4։

5—9

Ջերմապէս կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց գործածել Հէնրի Միւրի Օզօլակին, բուժելու համար իրենց ջղային հիւանդութիւնները, գլխու պտոյտները, քընատութիւնները, ջղային ցնցումներն եւն։

Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղատանց մէջ. կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիա մեծ փողոց։

Ով որ կ'ուզէ ընտիր ճաշակաւ պատրաստել տալ ՇԱՊԻԿՆԵՐ և արանց վերաբերեալ ամեն տեսակ ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐ, պէտք է դիմէ.

Բերա, Բէօյիւք-Բարմագ-Գափուսու փողոց, Թիւ 18,

Պ. Հ. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆ

ուր թէ՛ գնոց չափաւորութեան և թէ ապրանաց ընտրութեան մասին կատարեալ գոհացում կը տրուի իրեն։

13—15

ՀՐՈՒՑԱՏՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Ի պէտս վարժարանաց և ինքնուսոյց ուսանողաց

Գործ ԷՄԻԼ ՕԴՏՕՅԻ

Մեծ. Եդնիկ էֆ. տէր Յովհաննէսեան, հմուտ հայ, գաղ. եւ գերմաներէն լեզուաց, ընտիր յոյժ գտնելով այս դասագիրք, փոխեց զայն ի գերմաներէնէ ի հայ, սոյն դասագրքին կարեւոր բլլալուն մէկ ապացոյցն է, որ գերմանական լեզուին մէջ 58 րդ տպագրութեան հասած է։

Արդարեւ Էմիլ Օդդոյի այս քերականական եւ գրուցատրական մեթոտն է իւր տեսակին ընտիրներէն մին, չըսենք թէ գերազանց իսկ բոտ բազում մասանց։ Դասագիրքն յօրինուած է այնպէս, որ նախ դասերուն եւ հրահանգներուն զանազանութեամբ եւ նիւթոց պէսպիսութեամբ կըզբօսեցնէ զուսանողն, կը քաջալերէ զնա դիւրութեան եղանակաւն. և կը կրթէ՝ գիտնական, պատմական և բանաստեղծական օրինակներով ընտիր մատենագիրներէ, եւ որ աւելին է՝ կուսուցանէ ի կարճ ժամանակի անսխալ հնչել, հասկնալ նաև գրել եւ խօսիլ իսկ Փրանսերէն։

Ամբողջ գործը կը բաղկանայ երկու ընթացքներէ եւ 66 դասերէ։

Իւրաքանչիւր դաս ունի իւր հրահանգներ, բառեր, եւ խօսելու կրթութիւններ, յաւանդման կանոնաց մասնաւոր փոյթ տարուած է հայ ասացուածոց պարզութեան եւ բնագրին հետ ճշդութեան, ուստի եւ վստահ է թէ յայժմ եւս մեծ նպաստ պիտի մատուցանէ գործն Հայ ուսանողաց, մանաւանդ նոցա որ յոյժ փափաք տածեն ուսուցման այս լեզուին։

Նախապէս գինը յոյժ չափաւոր ըրինք տպագրեալ օրինակաց նուազութեան բաղդատմամբ, գրեթէ բուն իսկ ժամէն ելած գինը։

Ա. Ընթացքին համար 8 ղրշ. Բ. ընթացքին՝ 10. իսկ ի միասին կազմելոց գինն է 16 ղրշ։

Կեդրոնատեղին է Յովսէփ Գավաֆեան գրատունը Զագմագճըլար թիւ 20, եւ կը ծախուին ամեն հայ գրավաճառաց քով։

Տէր եւ Հրատարակիչ

ՅՈՎՍԷՓ ԳԱՎԱՖԵԱՆ

13—25

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՆՈՒԷԼ ԵՒ ՇԱՆՏՕՆԻ

Այս ամենաընտիր և հանրածանօթ գինիներուն մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչն է Պ. Ֆ. Լուի Գոմանոինկէր։ Գնորդք այս կերպիւ կրնան հայթայթել վաւերական գինիներ։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒ

Այս առաջնակարգ կարմիր և սպիտակ գինիներն, տակառակով եւ շիշերով, 1834էն մինչեւ 1880, կը ծախուին հնութեան համեմատ։ Պէտք է ընթացի՛ց գնոց ցուցակն առնուլ Պ. Ֆ. Լուի Գոմանոինկէրի, Բերայի մեծ փողոց, 179 եւ 437։

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ

Մանասթըրլը պուլունան վէ պուլունտըրըլաճագ օլան սունուֆը ասաքերի Շահանէ խասթախանէ վէ մէքթէպը խառպիյէ վէ րէտիֆ իւմէրա վէ զապըթանը իչիւն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի հազիրանը իպթիտասընտան պին իւչ եիւզ տէօրթ սէնէսի մայըս զաչէթինէ տէկին միւպայէասը գօնթրաթօյա րապթ օլունաճագ օլան էրզագը միւթէնէվվիէսէն,

Բուղէնը սատէնին պէհէր դըյէի ճէտուէլի տէօրթ եիւզ սէքսէն.

Էրզին՝ եիւզ օն.

Կաղըն՝ սէքսէն պէշ.

Թուզըն՝ էլլի.

Սապօնըն՝ եիւզ օթուզ պէշ.

Սբարմաչէթին՝ տէօրթ եիւզ օթուզ.

Շէքէրին՝ եիւզ էլլի պէշ.

Բուղէնը զէյթին՝ իքի եիւզ օն պէշ.

Կիւշթին՝ եիւզ օթուզ.

Քէօմիւրին՝ սէքիզ.

Համթալը տէօրթ քարայա մահալլ թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան պուրատա իթասընա թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 մայիս 1887

Նօ. 14 3—3

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒԷՆԻ

Արտօնեալ Ֆրանսական Հանրապետութեան կառավարութեան Նախարարական հրամանագրով

(ինպաստ Մէօսթ-է-Մոզէլ գաւառին մէջ կարկուտէ վնասելոց)

Այս բարենպատակ վիճակահանութիւնն, որ Ֆրանսական վիճակահանութեանց ամենէն նշանաւորներէ մին է, կը գտնուի ընդ հովանաւորութեամբ և պատուակալ նախագահութեամբ Լուէնի Եպիսկոպոսին ու Երեսփոխանաց։ ԱՄԵՆԷՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ վիճակահանութիւնը պիտի քաշուի 1887 օգոստոս 15ին։

4 ՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՎՃԱՀ. 1887 ՕԳՈՍՏ. 15Ի

1	բաժին Ֆրանք	150,000 =	150,000
1	» »	25,000 =	25,000
1	» »	10,000 =	10,000
2	» »	2,000 =	4,000
5	» »	1,000 =	5,000
30	» »	500 =	15,000
60	» »	100 =	6,000
100	բաժին ի միասին Ֆր.		250,000

ՀՆՁՈՒՆ ԴՐԱՄՈՎ ՎՃԱՐԵԼԻ

Բոլոր տոմսերը, նոյն իսկ անոնք որ շահած են, պիտի մասնակցին յառաջիկայ վերջին վիճակահանութեան։ Ուստի պէտք է խնամով պահել բոլոր տոմսերը։

Դոյզն գումարով մը կարելի է շահիլ

Ֆր. 150,000 Ֆր.

ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Լուէնի վիճակահանութեան նպատակն է օգնել 1883ի փոթորիկներէն վնասեալ այգեգործաց և երկրագործաց

4 ՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՎՃԱՀ. 1887 ՕԳՈՍՏ. 15Ի

1	բաժին Ֆրանք	150,000 =	150,000
1	» »	25,000 =	25,000
1	» »	10,000 =	10,000
2	» »	2,000 =	4,000
5	» »	1,000 =	5,000
30	» »	500 =	15,000
60	» »	100 =	6,000
100	բաժին ի միասին Ֆր.		240,000

ՀՆՁՈՒՆ ԴՐԱՄՈՎ ՎՃԱՐԵԼԻ

Շահուց վճարման յատկացեալ դրամագլուխը կը գտնուի Ֆրանսայի Պանքան։ Շահերն անկոտրում պիտի վճարուին առանց զեղչի։

Օտար երկրաց համար Լուէնի վիճակահանութեան տոմսերուն վաճառումն յանձնուած լինելով միայն ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄՈՆԻԴԷՕՐ ՏԸ ԼԱ ՇԱՆՍ Ի ՆԻՎԼՈՒԹԷՆ, պնդենք, որ անձինք որ կը փափաքին նոյն տոմսերէն ունենալ, պարտին դիմել մեզ լոկ Պանքային թղթակցաց։

Նախագահ Լուէնի-վիճակահանութեան մասնախմբին
Նախկին Նախագահ Նանսիի առեւտրական ատենին
ՔՍԱՐՏԷԼ

Մէկ տոմսին գինն է 75 սանթիմ։ Տասն տոմսի գինն է 6 Ֆրանք, 7 լէյ, կամ 7·50 տրախմի ծանուցով կամ թղթադրամով։ Հարիւր տոմսին գինն է 50 Ֆրանք, 60 լէյ կամ 65 տրախմի։ Վիճակահանութեանց պաշտօնական ցուցակները ձրիաբար պիտի ղրկուին։

Կարեւոր Ազդ. Անցեալ յունուար 15ի վճակահանութեան մէջ, 10.000 Ֆրանքի շահ մ'ինկաւ Պ. Գոնստանդինէն Անտէա մը Բիւզդրափի (Բուլմանիա) որ Մունքէնո տը լա Շանս Ինվիլթուէլի հին բաժանորդներէն է։ Այս 10,000 Ֆրանքի շահը դանձուած է Նաչյի Պ. Պիքի ձեռամբ, որ դրամն ստանալու համար ներկայացուցած է զայն ի Բարիզ Պ. Ռեմվիլըր սեղանաւորին։

Տոմսերը կը գտնուին մեր Արեւելքի բոլոր Թղթակիցներուն եւ այս ծանուցումն հրատարակող լրագրոյ Տնօրէնութեանց քով։

ԱՊԱՀ ՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ
Կալաթա, Թարաքճիլար փողոց, Թիւ 9

Լ Ա Թ Ր Ա Ն Ս Ա Թ Լ Ա Ն Թ Ի Ք

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ Կ'ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԼՈՆՏՐԱ

Դիւրին ապահովագրութիւն։ –Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ի. Վ. Ուիթալ, Ուիթալ խան Պաղչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մերմէրճիլեր փողոց Եղշէթ բաշա խան թիւ 6։ 507

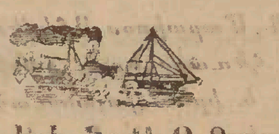

ԳԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ութ օրը անգամ մը կը մեկնին Լիվերբուլէ և Մանչեսթրէն

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչեսթրի, Պրատֆորտի ևն ևն համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայ մը։ Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանգիստ են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈՆ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա
511

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻՒՏԼԻՆԿԵՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

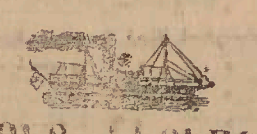

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Կը կանոնաւորապէս կը մեկնին Լիվերբուլէ և Արեւելեան գիծ.

Անուանք	Թոննոյ	Անուանք	Թոննոյ
Ալճերիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզարեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արապեան	3700	Իլիրեան	5500
Գավարեան	6000	Իտրեան	5500
Պուլկարեան	6000	Լէսպեան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիտոն	800
Տալմա	700	Օլիմբոս	700
Էմիրէլլէն	3700	Բերսեան	3800
Ֆապեան	3700	Վալէնսեան	6800
Ֆալերնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւաստիաց, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք.

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաշման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտատօ.
Զմիւռնիա, Ռ. Ուիթօլ և ընկ.
512

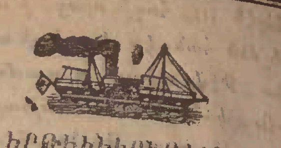

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անվերսի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոննոյ	Անուանք	Թոննոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	[illegible]
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,500
Արկօ	1,300	Մարտաւիխ	1,300
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,500
Պորոտինօ	2,200	Ներօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթելլօ	2,[illegible]
Գէյրո	2,600	Օրլանտօ	5,00[illegible]
Գալիբսօ	2,500	Օգրանտօ	3,[illegible]
Գամէօ	2,100	Օդդօ	4,[illegible]
Գադօ	2,000	Բաարիֆիկ	2,[illegible]
Գոմօ	2,700	Բոլերմօ	1,[illegible]
Տիտօ	2,500	Բապեր	1,200
Տօմինօ	1,800	Րիգօ	1,700
Էրանօ	2,600	Րիալթօ	2,[illegible]
Էրագօ	2,600	Րինալտօ	[illegible]
Ֆալգօն	800	Րօլլօ	3,[illegible]
Ֆիտօ	1,700	Րօմէօ	3,[illegible]
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	5,[illegible]
Կայիլէօ	5,500	Սալերնօ	3,[illegible]
Կիգանօ	2,200	Սաֆօ	4,00[illegible]
Կոզօ	1,800	Սիլլիօ	2,000
Կրօանօ	2,200	Սօրէնդօ	2,000
Հանկօ		Թասսօ	1,300
Հէրօ	3,000	Թ. Ուիլսըն	1,200
Հիտալկօ	3,000	Թիւէր	3,000
Հիւմպէր	1,200	Թոլէտօ	1,300
Ճէսօ	2,500	Քանտօ	2,000
Քէլոօ	2,000	Եէտօ	1,600
Քօհսօ	2,200	Զենոբիա	[illegible]
Լէօ	2,000	Զերօ	[illegible]

Իտալիա շոգենաւը, Նաւապետ Ուիլըրին, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնելու է ամսոյս 16ին և յունիս 1ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

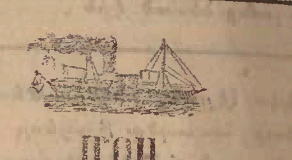

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլէ և Մեջերկրական գիծ. բեռնաշոգենաւ

Անուանք	Թոննոյ	Անուանք	Թոննոյ
Գանոպուս	4200	Աֆրիկա	300
Ֆերոս	4000	Սաւարիա	300
Օսմանլի	4000	Նեֆթիս	300
Սեսոստրիս	3250	Բերա	300
Թեպա	3250	Լոգիա	80
Մեմֆիս	3250	Օլինտա	80
Մարեոթիս	3250	Սեդի	70

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԸԼ և ընկ. Ուիթըլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

515

Արտօնատէր Ս. ՅԱՄՍԷԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻ

ՆՈՐՎԷԿԵԱՆ ԻՒՂ

ԿԱՄ ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՇՄԱՐԻՏ ԻՒՂ ՇԻՇԵՐՈՒ ՄԷՋ

Ն. ԹԷՈՏՈՐԻՏԷՍԻ

Այս ձկան իւղքսան տարիէ հետէ կը յանձնարարուի մայրաքաղաքիս բժիշկներէն։ Այս առաջնակարգ պատրաստութիւն բազմաթիւ վկայագրեր ստացած է, իբր ամենէն ազդեցիկն այն ամեն հիւանդութեանց մէջ յորս մորու ձկան իւղ գործածել հարկ է։

Մորու ձկան իւղը մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը ծախուի շիշերով ի

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆՆ

Ն. ԹԷՈՏՈՐԻՏԷՍԻ

244, Բերայի Մեծ փողոց, 244

Կալաթա-Սէրայի ոստիկանատան դիմաց

ՊԱՏՈՒԱՍՏ

ՀԱՆՐԾԳՈՒՏ ԱԶԴ

ՏՈՔԹԷՕՐ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅԷՆՏԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ հասարակութիւնը զերծ պահելու համար տարափոխիկ հիւանդութիւններէ որք երբեմն կը փոխանցուին՝ թէեւ թէև պատուաստմամբ, ուղղակի յարաբերութեան մտած է Եւրոպայի կարեւորագոյն հաստատութեանց միոյն հետ որ պատուաստ կը մշակէ եւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ ԿՈՎՈՒ ԹԱՐՄ ՊԱՏՈՒԱՍՏ։

Պատուաստը կը կատարուի

Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը (Պոլիս, Կամուրջի գլուխ, Թիւ 77) ամեն օր ժամ 7-8 ըստ Թրքաց, ի բաց առեալ կիրակի օրերը, եւ ամեն կիրակի օր յիւր բնակարանն (Բերա, Սիլլողու փողոց Թիւ 5), ժամ 7էն 8։

Անսանակն պատուաստի կեդրոնատեղին է Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանն ի Պոլիս, եւ ի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 168։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՈՅՉԸՐ ԼՈՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, դրամածրարք եւայլն, շոգենաւով եւ առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ
ՏԻՐԱՆ ՆԱՃԱՐԵԱՆ
Թիւ 1 Հավալըզը խան, Պոլիս

ԿԱԼՃԻՒ ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ՓՈՇԻՆ

ԱՄԵՆԱԶԴՈՒ ԴԵՂ ՄԾ Մլուկներու, Լուերու, Ոջիլներու, Ճանճերու, Մժեղներու, Մրջիւններու, Թրթուրներու, Ցորենի որդերու ևն դէմ։

Շիշն կը ծախուի 12 Ֆրանք. Թղթատարութեան միջոցաւ, 100 կրամն 1·95 Ֆր. է։—Դիմելու է առ Է. ԿԱԼՃԻ, 71, Փուա տ'Էրպոնվիլ, Լիոն։

Արեւելից համար ներկայացուցիչն է Դեղագործական Մթերանոցն, Ղալաթիոյ Մեծ փողոց, 35, Կ. Պոլիս։

1—10

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

ԲԱՌՏԻՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կազային. ամենազդու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինարի, 2, Պովօ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌՆԱՎԻԱ եւ ԲԵՌԴԻՔԻԴԻ։ Ասիա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա։ Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։

ՆԻՒԹՕՍԻՏ, ԴԵՂԹԱՓ ԸՆԴԴԷՄ ԾԽԱԽՏՈՒ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանաց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յայժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչարք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալէքսանտրիի դեղարան Տէլլա-Սուդա, Բերա մեծ փողոց 169։

ՋՈՒՐ ԲԼԱՔՆԵՐ

ՏՈՔԹՈՐ Տ. ՎԱՆ ՄՈՆՔՀՈՎԷՆԻ ԱՐԾԱԹԻ ԺԷԼԱԹԻՆՕ ԲՐՈՄԻՒՐՈՎ

Մէն մի տուփի վրայ պէտք է գտնուի Տ. Վ. ՄՈՆՔՀՈՎԷՆԻ անունն և գործարանին այս նշանը։

ԱԶԴ

ԱՌ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉՍ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐՍ

Բոլոր լաւ նիւթերու կեղծը կը շինուի

ՏՐ. ՎԱՆ ՄՈՆՔՀՈՎԷՆԻ չոր բլաքներուն գտած աննման յաջողութեան պատճառաւ, շատեր սկսած են անոնց կեղծերը շինել։ Իրենց ստոր գնէն արդէն կը յայտնուի կեղծ լինելնին։

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Դիմել առ Պ. Էտուար Ծանի, ընդհանուր գործակատար Վ.Ա. ՄՈՆՔՀՈՎԷՆԻ գործարանին Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ համար։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառման կեդրոնատեղին է ԷՄ. Ֆ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ, 54 և 56, Մէյտանճըգ փողոց, Պաղչէ-Գաբու, Եօմէր էֆէնտիի խանին կից։

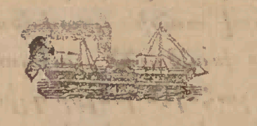

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Բոմպէյի միջեւ կանոնաւորապէս բեռնող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Արմենի որ մայիս 20ին Մարսիլիայէն և մայիս 27ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մինկրէլի որ պիտի մեկնի մայիս 30ին։

Ուղեւորք և ապրանք ընդունուին

Նաւողչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ
Թիւ 17–18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մահմուտ փողոց, Թիւ 14
514

Շ Ի Ր Ք Է Թ Ի Խ Ա Յ Ր Ի Յ Է Ի

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Մայիս 12 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Յունիս 14

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ.		Թ.
11 25	Ենիքէօյ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապիա Ենիքէօյ (Ենիքէօյի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)	32
12 —	Ենիքէօյ. Ռումէլի Հիսար. Պէպէք. Ր. Հիսար Պէպէք. (Պէպէքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)	22
12 30	Ր. և Ա. Գավաք. Ենիքէօյ. Մեզպ. Պէօյ. Թար. Ենիքէօյ. (Ենիքէօյի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) Ուրբաթ օրերը Ռումէլի. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք	17
1 20	Ենիքէօյ Ռումէլի Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)։ (Բացի ուրբաթէ)	28
2 —	Ենիքէօյ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Ենիքէօյ. Ռումէլի. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք (Պէպ. պիտի հաղորդակցի)	21
3 —	Ենի. Մեզ. Պէօյ. Թար. Ենիքէօյ. Ռումէլի. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. (Պէպէքցոց շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)	33
4 15	Ա. Գավաք Ենիքէօյ. Մեզ. Պէօյ. Թարպ. Ենիքէօյ. Ռումէլի. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.	17
5 30	Ենիքէօյ. Մեզ. Պէօյ. Թար. Ենիքէօյ. Ռումէլի. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Առնավ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք.	22
7 —	Ենիքէօյ. Մեզարպ. Պէօյուք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշչապ. Ենիքէօյ. Միրկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Առնավ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ.	1
8 15	Ա. և Ր. Գավ. Ենիքէօյ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Ենիքէօյ. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպ. Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Ռումէլիա պիտի հանդիպի)	20
10 —	Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Ենիքէօյ. Միրկ. Ր. Հիսար Առնավ. Օրթաք. Պէշ.	28

Առնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

11 15	Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.	21
11 55	Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.	1
12 35	Պէպ. Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. Գապ.	19
1 15	Առնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.	32
1 50	Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ.	22
2 25	Առնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.	19
3 5	Պէպէք Առն. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ.	4
4 —	Պէպէք Առնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ.	23
10 55	Հիսարէն ուղղակի կամուրջ	22
11 15	Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ	1

Ասիական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

11 —	Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ.	28
12 —	Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.	19
12 15	Պէյգօզ Բաշչ. Չըպուգլը Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)	23
12 50	Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյ. Գուզկ.	4
2 —	Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք.	23
2 15	Պէօյ. Թար. Պէյգ. Բաշչապ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.	20
4 15	Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.	19
5 15	Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար	28
5 15	Պէյգ. Բաշչ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք.	32
8 45	Պէօյուք. Թարապ. Պէյգ. Բաշչապ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկ	21
10 30	Գանտիլլիէն ուղղակի Չէնկէլքէօյ	23
11 —	Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ	19

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15	Պէշիք. Օրթ. Առնվ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեզ. Ենիքէօյ.	21
1 15	Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Ռումէլի. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեզարպ. Ենիքէօյ.	33
2 —	Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Առնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Բաշչապ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մեզ. Ենիքէօյ.	1
2 30	Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Առնավ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պէօյ. Մեզ. Ենիքէօյ. Ր. և Ա. Գավաք	17
4 —	Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ Առնվ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թար. Պէօյ. Մեզ. Ենիքէօյ.	22
5 30	Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Առնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռումէլի. Ենիքէ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյուք. Մեզր. Ենիքէօյ. և Գավաքներ	[illegible]0
6 45	Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Առնվ. Գնտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Պէօյ.	21
8 30	Պէշիք. Օրթ. Առնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Մեզար. Պէօյ.	28
10 30	Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռումէլի. Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մեզար. Ենիքէօյ.	17
11 10	Ենիքէ. Թարապ. Պէօյուք. Մեզարպ. Ենիքէօյ.	20
11 40	Պէպ. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ռումէլի. Ենիքէ.	22

Կամուրջէն Առնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 45	Ուղղակի Առնավուտքէօյ	3[illegible]
1 15	Ուղղակի Պէպէք	22
1 50	Ուղղակի Առնավուտքէօյ	19
2 25	Ուղղակի Պէպէք	4
3 25	Ուղղակի Պէպէք	23
10 —	Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնավ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վափոր ելնող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)	22
10 35	Պէշիք. Օրթ. Գուր. Առնվ. Պէպէք	1
11 10	Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Առնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Պօյաճքէօյ	2[illegible]
11 40	Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Առնավ. Պէպ.	1[illegible]
12 5	Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Առնավ.	[illegible]

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 —	Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Ենիքէ. (Բացի ուրբ.)	[illegible]
12 15	Ուղղակի Գանտիլլի	[illegible]
1 25	Ուղղակի Գանտիլլի	[illegible]
3 30	Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բ. պահճէ Պէյգ.	3[illegible]
3 40	Ուղղակի Գանտիլլի	19
4 40	Ուղղակի Գանտիլլի	2[illegible]
9 35	Պէշիկթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)	23
10 15	Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշչապ. Պէյգ. Թար. Մեզ. Գավ.	32
10 35	Իւսկ. Գուզկ.	19
10 40	Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի)	3[illegible]
11 15	Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշչապ. Պէյգ.	[illegible]
11 45	Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք.	[illegible]

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 15	— —	7 15
11 —	6 45	11 30	8 15 Պէշիք
11 45	7 15	12 15	8 45
12 30	8 15 Պէշիք	1 —	9 10 Պէշիք
1 15	9 —	1 45	9 45
2 —	9 20 Պէշիք	2 30	10 10 Պէշիք
2 45	9 40	3 10 Պէշիք	10 35 Գզ.
3 30 Պէշիք	10 15 Պէշիք	4 —	11 —
4 15	10 40	4 40 Պէշիք	11 25
4 30 Ֆէրպօթ	10 55 Գզ.	5 25	11 50
5 —	11 25	6 5	12 5
5 30 Ֆէրպօթ	11 40	6 30 Պէշիք.	12 5 Գզ*
5 35 Պէշիք	12 5		
5 50 Վափոր			

* Այս երթեւեկութիւն Հրէից տօներուն, ուրբաթ, շաբաթ և կիրակի օրերը չպիտի կատարուի։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 45 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
5 15 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
3 15 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 45 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ. 10 30ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՌՋ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

4 30 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
5 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օգը միգամած եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։